

*SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
GRUPY ORZEŁ BIAŁY*

Za rok zakończony 31 grudnia 2019

*sporządzone wg
Międzynarodowych
Standardów
Sprawozdawczości
Finansowej
Zatwierdzonych
do stosowania w UE*

17 kwietnia 2020 roku

Skonsolidowany Rachunek zysków i strat	4
Skonsolidowane Sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skonsolidowane Sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Skonsolidowane Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
skonsolidowane Zestawienie zmian w kapitale własnym	8
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	9
1. Informacje ogólne	9
2. Skład Grupy	9
3. Skład Zarządu jednostki dominującej	10
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	11
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	12
5.1. Profesjonalny osąd	12
5.2. Niepewność szacunków	12
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
6.1. Oświadczenie o zgodności	13
6.2. Waluta funkcjonalna i waluta skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	14
7.1. Nowe standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w 2019 roku	14
7.2. Standardy i interpretacje opublikowane i zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie	15
7.3. Wpływ zastosowania MSSF 16	15
8. Istotne zasady rachunkowości	16
8.1. Zasady konsolidacji	16
8.2. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	17
8.3. Połączenia jednostek	18
8.4. Wycena do wartości godziwej	18
8.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	19
8.6. Rzeczowe aktywa trwałe	20
8.7. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	21
8.8. Nieruchomości inwestycyjne	21
8.9. Wartości niematerialne	22
8.10. Leasing (dla danych za 2018)	23
8.11. Leasing (dla danych za 2019)	23
8.12. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	24
8.13. Koszty finansowania zewnętrznego	25
8.14. Aktywa i zobowiązania finansowe	25
8.15. Utrata wartości aktywów finansowych	26
8.16. Wbudowane instrumenty pochodne	26
8.17. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	27
8.18. Zapasy	27
8.19. Pozostałe należności	28
8.20. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	28
8.21. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	28
8.22. Rezerwy	28

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

8.23.	Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	29
8.24.	Przychody	29
8.25.	Koszty	31
8.26.	Podatki	31
8.27.	Zysk netto na akcję	32
9.	Segmenty operacyjne	32
10.	Przychody i koszty	33
10.1.	Przychody z umów z klientami	33
10.2.	Przychody z umów z klientami (struktura terytorialna).....	33
10.3.	Koszty według rodzajów	34
10.4.	Pozostałe przychody operacyjne	34
10.5.	Pozostałe koszty	34
10.6.	Utrata/odzyskanie kontroli w jednostkach zależnych	35
10.7.	Straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych.....	35
10.8.	Przychody finansowe	35
10.9.	Koszty finansowe	35
11.	Podatek dochodowy	36
11.1.	Obciążenie podatkowe.....	36
11.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	36
11.3.	Odroczony podatek dochodowy	37
12.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	38
13.	Zysk przypadający na jedną akcję	38
14.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	39
15.	Rzeczowe aktywa trwałe	39
16.	Prawo do użytkowania aktywów	40
17.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	41
18.	Nieruchomości inwestycyjne	41
18.1.	Wycena wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych.....	41
19.	Wartości niematerialne	42
20.	Pozostałe aktywa	43
21.	Świadczenia pracownicze	43
21.1.	Świadczenia emerytalne	43
22.	Zapasy	44
23.	Krótkoterminowe należności oraz pozostałe aktywa niefinansowe	45
24.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	47
25.	Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały rezerwowe.....	47
25.1.	Kapitał podstawowy.....	47
25.2.	Pozostałe kapitały rezerwowe	48
25.3.	Zyski zatrzymane/(niepokryte straty).....	49
26.	Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	49
27.	Rezerwy	51
27.1.	Stan rezerw	51
27.2.	Zmiany stanu rezerw	51
28.	Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	52
28.1.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	52

28.2.	Pozostałe zobowiązania niefinansowe	53
28.3.	Rozliczenia międzyokresowe	53
29.	Uzgodnienie zmian długu	54
30.	Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami wynikającymi ze skonsolidowania sprawozdania z sytuacji finansowej niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	54
31.	Zobowiązania warunkowe i zabezpieczenia	55
31.1.	Zobowiązania warunkowe.....	55
31.2.	Zabezpieczenia	55
31.3.	Rozliczenia podatkowe	55
32.	Informacje o podmiotach powiązanych.....	56
32.1.	Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządów oraz członkom Rad Nadzorczych Grupy	57
33.	Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	57
34.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	57
34.1.	Ryzyko stopy procentowej	58
34.2.	Ryzyko walutowe	58
34.3.	Ryzyko cen towarów	59
34.4.	Analiza wrażliwości	60
34.5.	Ryzyko kredytowe.....	61
34.6.	Ryzyko związane z płynnością	61
35.	Instrumenty finansowe	62
35.1.	Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych	62
35.2.	Ryzyko stopy procentowej	62
35.3.	Zabezpieczenia	63
36.	Zarządzanie kapitałem.....	64
37.	Struktura zatrudnienia	64
38.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	65

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	<i>Nota</i>	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
Działalność kontynuowana			
Przychody z umów z klientami	10.1-10.2	616 834	664 751
Koszt własny sprzedaży	10.3	(564 509)	(615 029)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		52 325	49 722
Koszty sprzedaży	10.3	(3 066)	(3 946)
Koszty ogólnego zarządu	10.3	(21 948)	(24 381)
Zysk/(strata) netto ze sprzedaży		27 311	21 395
Pozostałe przychody operacyjne	10.4	14 955	17 271
Pozostałe koszty operacyjne	10.5	(16 170)	(17 095)
Utrata/odzyskanie kontroli w jednostkach zależnych	10.6	-	433
Straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	10.7	(80)	(1 536)
Przychody finansowe	10.8	30	486
Koszty finansowe	10.9	(2 340)	(1 939)
Zysk/(strata) brutto		23 706	19 015
Podatek dochodowy	11.1-11.3	(4 407)	(4 382)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej		19 299	14 633
Działalność zaniechana			
Zysk/(strata) za rok obrotowy z działalności zaniechanej		-	-
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy		19 299	14 633
Przypadający/a na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		19 299	14 633
Udziały nie dające kontroli		-	-
Zysk/(strata) na jedną akcję:			
	13		
– podstawowy z zysku za rok obrotowy		1,16	0,88
– podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej za rok obrotowy		1,16	0,88
– rozwodniony z zysku za rok obrotowy		1,16	0,88
– rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za rok obrotowy		1,16	0,88

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	Nota	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
Zysk/(strata) netto za okres		19 299	14 633
Inne całkowite dochody			
<i>Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>			
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych		9 721	(2 214)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	11.3	(1 779)	421
Pozycje podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		7 942	(1 793)
<i>Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych:</i>			
Sprzedaż gruntów		(4)	(9)
Zyski/straty aktuarialne		(357)	(141)
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	11.3	1	28
Pozycje nie podlegające przeklasyfikowaniu do zysku/ (straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		(360)	(122)
Inne całkowite dochody netto		7 582	(1 915)
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES		26 881	12 718
Przypadający na			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		26 881	12 718
Udziały niekontrolujące		-	-

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 31 grudnia 2019 roku

	<i>Nota</i>	<i>31 grudnia 2019</i>	<i>31 grudnia 2018</i>
AKTYWA			
Aktywa trwałe		148 992	141 512
Rzeczowe aktywa trwałe	15	134 313	140 221
Prawo do użytkowania aktywów	16	12 817	
Nieruchomości inwestycyjne	18	455	455
Wartości niematerialne	19	929	431
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11.3	256	236
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		222	169
		<hr/>	<hr/>
Aktywa obrotowe		257 161	207 990
Zapasy	21	121 302	98 913
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23	123 902	83 953
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	3 312	25 124
Instrumenty pochodne	20	8 645	-
		<hr/>	<hr/>
SUMA AKTYWÓW		406 153	349 502
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
PASYWA			
Kapitał własny (przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej)		282 807	255 926
Kapitał podstawowy	25	7 160	7 160
Pozostałe kapitały rezerwowe	25	253 309	226 586
Zyski zatrzymane/niepokryte straty	25	22 338	22 180
Udziały nie dające kontroli		-	-
Kapitał własny ogółem		282 807	255 926
		<hr/>	<hr/>
Zobowiązania długoterminowe		48 413	39 198
Rezerwy	27	16 662	15 063
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	11.3	3 016	1 195
Kredyty bankowe i pożyczki	26	2 065	4 130
Zobowiązania z tytułu praw do użytkowania	17/28	7 431	
Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	28	19 239	18 810
		<hr/>	<hr/>
Zobowiązania krótkoterminowe		74 933	54 378
Rezerwy	27	1 205	914
Kredyty bankowe i pożyczki	26	45 156	2 513
Zobowiązania z tytułu praw do użytkowania	17/28	1 389	-
Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	28	26 919	49 856
Instrumenty pochodne	28	-	1 076
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	28	264	19
		<hr/>	<hr/>
Zobowiązania razem		123 346	93 576
SUMA PASYWÓW		406 153	349 502
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	<i>Nota</i>	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku	okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		23 706	19 015
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja		(73 232)	13 038
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych		10 116	9 220
Koszty i przychody z tytułu odsetek		-	2
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej		1 075	940
Zmiana stanu rezerw		(35)	(448)
Zmiana stanu zapasów		1 890	878
Zmiana stanu należności i pozostałych aktywów niefinansowych		(22 388)	21 052
Zmiana stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych	30	(43 404)	(11 835)
Zapłacony podatek dochodowy		(20 622)	(6 812)
Inne korekty		(161)	(267)
		297	308
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(49 526)	32 053
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych		245	1 379
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych		-	8
Wpływy z tytułu odsetek		5	22
Spląty udzielonych pożyczek		-	-
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(10 083)	(11 602)
Wydatki netto na nabycie aktywów finansowych		-	-
Inne		-	1
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(9 833)	(10 192)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu emisji akcji własnych		-	(18 649)
Wydatki z tytułu dywidendy		-	-
Wpływy z kredytów i pożyczek		42 892	1 374
Splata kredytów i pożyczek		(2 769)	(5 481)
Zapłacone odsetki		(1 078)	(910)
Inne		(1 498)	(635)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		37 547	(24 301)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(21 812)	(2 440)
Środki pieniężne na początek okresu		25 124	27 564
Środki pieniężne na koniec okresu		3 312	25 124

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
(w tysiącach PLN)

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku

	Przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej			Razem	Udziały nie dające kontroli	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty			
Na dzień 1 stycznia 2019 roku	7 160	226 586	22 180	255 926	-	255 926
Zysk/(strata) netto za okres	-		19 299	19 299	-	19 299
Inne całkowite dochody netto za okres	-	7 582		7 582	-	7 582
Całkowity dochód za okres	-	7 582	19 299	26 881	-	26 881
Podział wyniku za poprzedni rok obrotowy		19 141	(19 141)	-	-	-
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych	-			-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2019 roku	7 160	253 309	22 338	282 807	-	282 807
Na dzień 1 stycznia 2018 roku	7 160	236 049	18 618	261 827	-	261 827
Zysk/(strata) netto za okres	-		14 633	14 633	-	14 633
Inne całkowite dochody netto za okres	-	(1 915)		(1 915)	-	(1 915)
Całkowity dochód za okres	-	(1 915)	14 633	12 718	-	12 718
Dywidenda		(5 880)	(12 739)	(18 619)	-	(18 619)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych	-	(1 668)	1 668	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2018 roku	7 160	226 586	22 180	255 926	-	255 926

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 66 stanowią jego integralną część.

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały („Grupa”) składa się z Orzeł Biały S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”) i jej spółek zależnych (patrz Nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Orzeł Biały obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku.

Orzeł Biały S.A. („jednostka dominująca”) jest spółką akcyjną z siedzibą w Piekarach Śląskich ul. Harcerska 23, której akcje znajdują się w publicznym obrocie.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 000099792 Spółce nadano numer statystyczny REGON 270647152.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania jednostki dominującej jest odzysk surowców z materiałów segregowanych PKD 38.32.Z

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi Orzeł Biały S.A. oraz następujące spółki:

Spółki zależne objęte konsolidacją metodą pełną:

<i>Jednostka</i>	<i>Siedziba</i>	<i>Podstawowy przedmiot działalności</i>	<i>Podmiot dominujący</i>	<i>Procentowy udział Spółki w kapitale</i>	
				<i>31 grudnia 2019</i>	<i>31 grudnia 2018</i>
Pumech Sp. z o.o.	Bytom	Produkcja konstrukcji stalowych Usługi serwisowe i remontowe	ORZEŁ BIAŁY S.A.	100%	100%
Centralna Pompownia „Bolko” Sp. z o.o.	Bytom	Działalność usługowa wspomagająca pozostałe górnictwo i wydobywanie	Pumech Sp.z o.o.	100%	100%
Speedmar Sp. z o.o.	Piekary Śląskie	Transport drogowy towarów	ORZEŁ BIAŁY S.A.	0%	100%
Geen-Lead Sp. z o.o.	Piekary Śląskie	Transport drogowy towarów	ORZEŁ BIAŁY S.A.	100%	100%

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek. Szczegóły dotyczące zmian w inwestycjach Spółki przedstawia nota 20.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę dominującą w podmiotach zależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi w kapitałach tych jednostek.

W okresie sprawozdawczym miały miejsce następujące zmiany w składzie Grupy Kapitałowej:

W dniu 30.09.2019 r. na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, nastąpiło połączenie Spółki ze spółką od niej zależną Speedmar spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Piekarach Śląskich. Połączenie nastąpiło poprzez przejęcie Speedmar spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przez Spółkę, bez podwyższenia kapitału zakładowego Emitenta, zgodnie z art. 515 § 1 KSH. Z dniem wpisu połączenia do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego Spółka wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki Speedmar spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, która w wyniku połączenia została wykreślona z rejestru przedsiębiorców. Połączenie jest spójne z przyjętą strategią Spółki polegającą przede wszystkim na koncentracji na jej podstawowej działalności. Połączenie przełoży się na uproszczenie struktury organizacyjnej oraz wychodzi naprzeciw coraz wyższym oczekiwaniom i standardom compliance.

3. Skład Zarządu jednostki dominującej

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 maja 2019 r. Zarząd Spółki pracował w składzie:

Michael Rohde Pedersen – Prezes Zarządu

Dariusz Malarenko – Członek Zarządu

W okresie od 1 czerwca 2019 r. do 13 czerwca 2019 r. Zarząd Spółki pracował w składzie:

Michael Rohde Pedersen – Prezes Zarządu

W okresie od 14 czerwca 2019 r. do 14 października 2019 r. Zarząd Spółki pracował w składzie:

Michael Rohde Pedersen – Prezes Zarządu

Michał Janosz - Członek Zarządu

Mikołaj Wierzbicki - Członek Zarządu

W okresie od 15 października 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. Zarząd Spółki pracował w składzie:

Konrad Sznajder – Prezes Zarządu

Michał Janosz - Członek Zarządu

Mikołaj Wierzbicki - Członek Zarządu

W dniu 12.12.2019 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę, na mocy której delegowała Członka Rady Nadzorczej Pana Sławomira Czeszaka do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Spółki Orzeł Biały S.A. na okres nie dłuższy niż trzy miesiące ze skutkiem natychmiastowym i powierzyła mu funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki.

Od dnia bilansowego do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd pracował w następującym składzie:

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 stycznia 2020 r.:

Konrad Sznajder – Prezes Zarządu

Sławomir Czeszak – Wiceprezes Zarządu

Michał Janosz - Członek Zarządu

Mikołaj Wierzbicki - Członek Zarządu

W okresie od 1 lutego 2020 r. do 16 lutego 2020 r.:

Konrad Sznajder – Prezes Zarządu

Sławomir Czeszak – Wiceprezes Zarządu

Michał Janosz - Członek Zarządu

W okresie od 17 lutego 2020 r. do 29 lutego 2020 r.:

Konrad Sznajder – Prezes Zarządu

Sławomir Czeszak – Wiceprezes Zarządu

Tomasz Lewicki – Wiceprezes Zarządu

Michał Janosz - Członek Zarządu

Od 1 marca i na dzień publikacji niniejszego sprawozdania Zarząd pracował w następującym składzie:

Konrad Sznajder – Prezes Zarządu

Sławomir Czeszak – Wiceprezes

Tomasz Lewicki – Wiceprezes

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone w dniu 17 kwietnia 2020 roku.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

5.1. Profesjonalny osąd

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy wymaga od Zarządu jednostki dominującej osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

Waluta funkcjonalna

MSSF nakłada na jednostki obowiązek oceny waluty funkcjonalnej. MSR 21 określa, iż waluta funkcjonalna to waluta podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa jednostka. W związku z tym Zarząd jednostki dominującej dokonał oceny waluty funkcjonalnej. Przy ustalaniu waluty funkcjonalnej Zarząd jednostki dominującej przeanalizował walutę, która wywiera główny wpływ na ceny sprzedaży towarów i usług oraz na koszty operacyjne (robocizny i materiałów oraz na pozostałe koszty związane z dostarczaniem towarów lub świadczeniem usług) Grupy.

Ponad 67% przychodów Grupy dotyczy sprzedaży w EUR, 33% w PLN natomiast 1% w USD. Grupa posiada znaczące salda należności handlowych w walucie. Jednocześnie koszty operacyjne (w tym koszty zużycia materiałów, wynagrodzeń, usług obcych, podatków) ponoszone są w polskich złotych. Również zaciągnięte przez Grupę kredyty i pożyczki wyrażone są w polskich złotych.

W ocenie Zarządu walutą funkcjonalną Grupy jest polski złoty.

Walutą funkcjonalną pozostałych spółek zależnych objętych konsolidacją jest złoty polski.

5.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Grupa przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Grupy. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości aktywów

Grupa na podstawie MSR 36.9 nie przeprowadziła testów na utratę wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych, gdyż nie wystąpiły jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, iż mogła wystąpić utrata wartości aktywów trwałych. Natomiast przeprowadzono testy dla należności i zapasów oraz dokonano odpisów aktualizujących należności (nota 24) i zapasy (nota 23).

Odpisy aktualizujące wartość należności i aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Zgodnie z MSSF 9 Grupa szacuje utratę wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu w oparciu o model utraty wartości, który bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych (szerzej opisano w nocie 11.14)

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane przez niezależnego aktuarium za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 22.

Wycena pozostałych rezerw tj. na koszty premii dla pracowników, koszty urlopów oraz pozostałe koszty opiera się na szacunkach Zarządu.

Rezerwa na rekultywację

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składowisk odpadów poprzemysłowych powstających w wyniku procesu technologicznego ze względu na obowiązek prawny wynikający ze stosownych ustaw. Wartość

rezerwy na dzień 31.12.2019r. została oszacowana na podstawie kosztorysu inwestorskiego. Na koniec każdego okresu Grupa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, wyceny pochodnych instrumentów finansowych i należności objętych faktoringiem, które są wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wartość bilansowa ujętych zabezpieczanych aktywów i zobowiązań jest korygowana o zmiany wartości godziwej, które można przypisać ryzyku, przed którym te aktywa i zobowiązania są zabezpieczone.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania nie różnią się od MSSF UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

6.2. Waluta funkcjonalna i waluta skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy zostały przedstawione w PLN, które są również walutą funkcjonalną jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest waluta funkcjonalna

i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Grupa stosuje metodę konsolidacji bezpośredniej i wybrała sposób rozliczania zysków lub strat z przeliczenia, który jest zgodny z tą metodą.

7. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2019 roku:

7.1. Nowe standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w 2019 roku.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zastosowane po raz pierwszy następujące standardy oraz zmiany do obowiązujących standardów opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone przez Unię Europejską:

- **MSSF 16 „Leasing”**

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca zobowiązany jest ująć: (a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz (b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Wpływ zastosowania standardu zaprezentowano w **nocie 7.3**.

- **Zmiany do MSSF 9: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem**

Na skutek ww. zmiany do MSSF 9, jednostki mogą wyceniać aktywa finansowe z tak zwanym prawem do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, jeżeli spełniony jest określony warunek - zamiast dokonywania wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy.

- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”**

wyjaśniają, że w odniesieniu do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, spółki stosują MSSF 9. Dodatkowo, Rada opublikowała również przykład ilustrujący zastosowanie wymogów MSSF 9 i MSR 28 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu.

- **KIMSF 23: Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego**

KIMSF 23 wyjaśnia wymogi w zakresie rozpoznania i wyceny zawarte w MSR 12 w sytuacji niepewności związanej z ujęciem podatku dochodowego.

- **Roczne zmiany do MSSF 2015 - 2017**

“Roczne zmiany MSSF 2015-2017” wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.

- **MSR 19 „Świadczenia pracownicze”**

Poprawki do standardu określają wymogi związane z ujęciem księgowym modyfikacji, ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń.

Nowe i zmienione standardy i interpretacje, które obowiązują w roku obrotowym rozpoczętym 1 stycznia 2019 r. nie miały istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe poza wpływem przedstawionym w notce 7.3.

7.2. Standardy i interpretacje opublikowane i zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie standardów, zmian do istniejących standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”
- Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF
- MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”
- MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”
- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”
- Zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 związane z reformą IBOR, opublikowane w 2019 r. zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 modyfikują niektóre szczegółowe wymogi w zakresie rachunkowości zabezpieczeń,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Grupa stosuje standardy i zmiany do standardów i interpretacje, które mają zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności.

7.3. Wpływ zastosowania MSSF 16

Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu MSSF 16 od 1 stycznia 2019 roku przy zastosowaniu uproszczonego podejścia tj. retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania niniejszego standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania. Grupa nie przekształcała danych porównawczych a efekt zastosowania niniejszego standardu nie wpłynął na wynik z lat ubiegłych.

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyceniany jest w dacie rozpoczęcia według kosztu. W dacie rozpoczęcia Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.

Grupa podjęła decyzję o prezentacji prawa do użytkowania aktywów, w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej. W pozycji tej prezentowane będą również składniki aktywów użytkowane na podstawie aktualnie obowiązujących umów leasingu finansowego, które dotychczas prezentowane były łącznie aktywami będącymi własnością Grupy.

Grupa zaprezentowała zobowiązania z tytułu praw do użytkowania w wyodrębnionej pozycji. W tej pozycji Grupa ujęła zobowiązania z tytułu leasingów wcześniej sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR17

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Grupa z dniem 1.01.2019r rozpoznała następujące prawa do użytkowania aktywów

	31.12 2018	Reklasyfikacja na 01.01.2019	Wpływ MSSF 16	01.01. 2019
Rzeczowe aktywa trwałe	140 221	(5 357)		134 864
Prawo do użytkowania składnika aktywów	-	5 357	6 407	11 764

W związku z powyższym zostały rozpoznane zobowiązanie z tyt. praw do użytkowania w poniższych wartościach w podziale na długo i krótkoterminowe zobowiązanie

	31.12 2018	Wpływ MSSF 16*	01.01. 2019
Zobowiązanie długoterminowe z tytułu prawa do użytkowania	595	6 350	6 945
Zobowiązanie krótkoterminowe z tytułu prawa do użytkowania	635	57	692

*Na główną różnicę pomiędzy przyszłymi opłatami według MSR 17 ujawnionymi na dzień 31.12.2018 a zobowiązaniami z tytułu prawa do użytkowania rozpoznany na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16 wpłynęło zastosowanie dyskonta.

Na dzień 31.12.2018r. wartość przyszłych niezdykontowanych zobowiązań umownych z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów wynosiła 22 377 tys. PLN. Wartość zdyskontowanych zobowiązań z tytułu prawa wieczystego użytkowania na dzień 1.01.2019r. wyniosła 6 407 tys. PLN. Średnio ważona stopa procentowa zastosowana do zdyskontowania zobowiązań z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów wyniosła 5%.

8. Istotne zasady rachunkowości

8.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Orzeł Biały S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce, wtedy gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów.

Grupa weryfikuje fakt sprawowania kontroli nad innymi jednostkami, jeżeli wystąpiła sytuacja wskazująca na zmianę jednego lub kilku z wyżej wymienionych warunków sprawowania kontroli.

W sytuacji, gdy Grupa posiada mniej niż większość praw głosu w danej jednostce, ale posiadane prawa głosu są wystarczające do jednostronnego kierowania istotnymi działaniami tej jednostki, oznacza to, że sprawuje nad nią władzę. W momencie oceny czy prawa głosu w danej jednostce są wystarczające dla zapewnienia władzy, Grupa analizuje wszystkie istotne okoliczności, w tym:

- wielkość posiadanego pakietu praw głosu w porównaniu do rozmiaru udziałów i stopnia rozproszenia praw głosu posiadanych przez innych udziałowców;
- potencjalne prawa głosu posiadane przez Grupę, innych udziałowców lub inne strony;
- prawa wynikające z innych ustaleń umownych; a także
- dodatkowe okoliczności, które mogą dowodzić, że Grupa posiada lub nie posiada możliwości kierowania istotnymi działaniami w momentach podejmowania decyzji, w tym schematy głosowania zaobserwowane na poprzednich zgromadzeniach udziałowców.

Zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie skutkują utratą kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. W takich przypadkach w celu odzwierciedlenia zmian we względnych udziałach w jednostce zależnej Grupa dokonuje korekty wartości bilansowej udziałów kontrolujących oraz udziałów niekontrolujących. Wszelkie różnice pomiędzy kwotą korekty udziałów niekontrolujących a wartością godziwą kwoty zapłaconej lub otrzymanej odnoszone są na kapitał własny i przypisywane do właścicieli jednostki dominującej.

8.2. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsiębiorstwach

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnymi przedsiębiorstwami.

Wspólne przedsięwzięcia to ustalenia umowne, na mocy których dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą współkontrolce.

Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i jednostki dominującej jest jednakowy. Spółki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia stosują zasady rachunkowości zawarte w Ustawie. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Inwestycje Grupy w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się początkowo według kosztu, a następnie koryguje w celu uwzględnienia udziału Grupy w wyniku finansowym i innych całkowitych dochodach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia. Jeżeli udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia przekracza wartość jej udziałów w tym podmiocie, Grupa zaprzestaje ujmowania swojego udziału w dalszych stratach. Dodatkowe straty ujmuje się wyłącznie w zakresie odpowiadającym prawnym lub zwyczajowym zobowiązaniom przyjętym przez Grupę lub płatnościom wykonanym w imieniu jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

Inwestycję w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dany podmiot uzyskał status wspólnego przedsięwzięcia lub jednostki stowarzyszonej. W dniu dokonania inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub we wspólne przedsięwzięcie kwotę, o jaką koszty inwestycji przekraczają wartość udziału Grupy w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów

i zobowiązań tego podmiotu, ujmuje się jako wartość firmy i włącza w wartość bilansową tej inwestycji. Kwotę, o jaką udział Grupy w wartości godziwej netto w możliwych do zidentyfikowania aktywach i zobowiązaniach przekracza koszty inwestycji, ujmuje się bezpośrednio w wyniku finansowym w okresie, w którym dokonano tej inwestycji.

Przy ocenie konieczności ujęcia utraty wartości inwestycji Grupy w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu stosuje się wymogi MSR 39. W razie potrzeby całość kwoty bilansowej inwestycji testuje się na utratę wartości zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów” jako pojedynczy składnik aktywów, porównując jego wartość odzyskiwalną z wartością bilansową. Ujęta utrata wartości stanowi część wartości bilansowej

inwestycji. Odwrócenie tej utraty wartości ujmuje się zgodnie z MSR 36 w stopniu odpowiadającym późniejszemu zwiększeniu wartości odzyskiwalnej inwestycji.

Grupa przestaje stosować metodę praw własności w dniu, kiedy dana inwestycja przestaje być jej jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz w sytuacji, gdy zostaje sklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Różnicę między wartością bilansową jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień zaprzestania stosowania metody praw własności a wartością godziwą zatrzymanych udziałów i wpływów ze zbycia części udziałów w tym podmiocie uwzględnia się przy obliczaniu zysku lub straty ze zbycia danej jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia.

8.3. Połączenia jednostek

Połączenie jednostek gospodarczych pozostających pod wspólną kontrolą Problematykę przejęć i połączeń jednostek gospodarczych zasadniczo reguluje standard MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”. Jednakże standard ten wyłącza ze swojego zakresu transakcje pomiędzy jednostkami pozostającymi pod wspólną kontrolą. Sytuacja, w której dana transakcja lub zjawisko gospodarcze wymagające ujęcia w sprawozdaniu przygotowanym zgodnie z MSSF nie są uregulowane zapisami poszczególnych standardów, została uregulowana zapisami MSR 8 punkt 10-12. Dla rozliczenia połączenia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą Grupa zdecydowała się stosować metodę opartą na wartościach historycznych. Metoda oparta na wartościach historycznych, w wariantie zastosowanym przez Grupę, polega na sumowaniu wartości pozycji pochodzących ze sprawozdań z sytuacji finansowej, a także przychodów i kosztów oraz zysków i strat łączących się podmiotów od dnia połączenia.

8.4. Wycena do wartości godziwej

Grupa wycenia instrumenty finansowe takie jak aktywa finansowe wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumenty pochodne oraz aktywa niefinansowe takie jak nieruchomości inwestycyjne w wartości godziwej na każdy dzień bilansowy.

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Grupy.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Grupa stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,

- Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 - Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Grupa ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość).

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej.

Zarząd określa zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej np. nieruchomości inwestycyjnych oraz nienotowanych aktywów finansowych jak i wycen jednorazowych np. w przypadku aktywów przeznaczonych do sprzedaży w działalności zaniechanej.

Niezależni rzeczoznawcy w sytuacji planów związanych ze sprzedażą aktywów są angażowani do przeprowadzenia wyceny znaczących aktywów takich jak nieruchomości.

8.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Pozycje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa prowadzi działalność tj. w walucie funkcjonalnej. Sprawozdania finansowe prezentowane są w złotych polskich (PLN), który stanowi walutę funkcjonalną i walutę prezentacji Grupy.

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się na dzień ich zawarcia odpowiednio po kursie:

- faktycznie zastosowanym w przypadku sprzedaży lub kupna walut,
- średnim ogłoszonym dla danej waluty przez NBP z dnia poprzedzającego ten dzień w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie faktycznego kursu,
- w przypadku pozostałych operacji po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na dzień zawarcia transakcji, chyba, że w zgłoszeniu celnym lub w innym wiążącym jednostkę dokumencie ustalony został inny kurs. Kursem obowiązującym na dzień zawarcia transakcji jest średni kurs NBP ogłoszony w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym zawarcie transakcji.

Na dzień bilansowy wycenione zostały wyrażone w walutach obcych:

- składniki aktywów – po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień,
- składniki pasywów – po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień.

Różnice kursowe, dotyczące pozostałych aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
USD	3,7977	3,7597
EUR	4,2585	4,3000

8.6. Rzeczowe aktywa trwałe

Za rzeczowe aktywa trwałe uznaje się środki trwałe:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym, oraz których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Do rzeczowych aktywów trwałych zaliczane są m.in.: nieruchomości, tj. grunty własne, budynki, obiekty inżynierii wodnej i lądowej, maszyny, urządzenia, specjalistyczne części zamienne, środki transportu i inne ruchome środki trwałe, ulepszenia w obcych środkach trwałych, środki trwałe w budowie.

Na dzień początkowego ujęcia rzeczowe aktywa trwałe wycenia się w cenie nabycia/koszcie wytworzenia.

Cenę nabycia/koszt wytworzenia powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na sfinansowanie nabycia lub wytworzenie środka trwałego, uwzględnia się również wynik na sprzedaży wyrobów w ramach próbnej produkcji (MSR 16 pkt. 17.e).

Na dzień przejścia na Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej Grupa zastosowała wycenę rzeczowych aktywów trwałych w wartości godziwej i stosuje tę wartość godziwą jako zakładany koszt ustalony na dzień przejścia, zgodnie z paragrafem 16 MSSF 1.

Na dzień bilansowy rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o skumulowane odpisy amortyzacyjne i wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Odpisy amortyzacyjne środków trwałych dokonywane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania w Spółce danego środka trwałego.

Przyjęto okresy użytkowania środków trwałych w następujących przedziałach:

Budynki oraz obiekty inżynierii wodnej i lądowej: 2-55 lat,

Maszyny i urządzenia: 1-35 lat,

Środki transportu: 2-10 lat,

Inne – 2-18 lat.

Okres użytkowania ustalany jest indywidualnie dla poszczególnych składników środków trwałych.

Powyższe okresy użytkowania dotyczą nowych i używanych środków trwałych. Jeżeli do użytkowania jest wprowadzony używany środek trwały, wówczas stawki amortyzacji ustalane są indywidualnie, odpowiednio do przewidywanego okresu użytkowania danego środka trwałego. Indywidualny okres użytkowania stosowany jest również dla amortyzacji specjalistycznych maszyn i urządzeń. Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa.

W użytkowanych w Spółce środkach trwałych nie stwierdzono istotnych części składowych środków trwałych (komponentów), których okres użytkowania znacząco różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego.

Za rzeczowe aktywa trwałe uznaje się specjalistyczne części zamienne o istotnej wartości początkowej i okresie użytkowania powyżej 1 roku. Pozostałe części zamienne wykazuje się, jako zapasy i ujmuje w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej. Metoda

amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość końcowa podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie wynikające z przeprowadzonej weryfikacji zmiany ujmuje się jak zmianę szacunków.

Środek trwały usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub, gdy nie oczekuje się wpływu dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych ustala się, jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeżeli występują) i wartością bilansową tych środków trwałych i ujmuje w rachunku zysków i strat.

Odpisów z tytułu utraty wartości dokonuje się do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa danego środka trwałego (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego on należy) jest wyższa od jego oszacowanej wartości odzyskiwalnej. Test na utratę wartości przeprowadza się i ujmuje ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości”.

8.7. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Grupy do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji.

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 wykazywane są w odrębnej pozycji i wyceniane w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości bilansowej w zależności, która z nich jest niższa.

Jeśli Grupa chce dokonać transakcji zbycia, w wyniku której utraciłaby kontrolę nad swoją jednostką zależną, wszystkie aktywa i zobowiązania tej jednostki zależnej są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży niezależnie od tego, czy Grupa zachowa udziały niedające kontroli po tej transakcji.

Jeżeli Grupa jest zobowiązana do realizacji planu sprzedaży, polegającego na sprzedaży inwestycji we wspólne przedsięwzięcie lub jednostkę stowarzyszoną lub części takiej inwestycji, inwestycję lub jej część przeznaczoną do sprzedaży klasyfikuje się jako przeznaczoną do sprzedaży po spełnieniu w/w kryteriów, a Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności do rozliczania części inwestycji sklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży. Pozostała część inwestycji w jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie, niesklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży, nadal jest rozliczana metodą praw własności. Grupa zaprzestaje stosowania metody praw własności w chwili zbycia, jeżeli transakcja zbycia powoduje utratę znaczącego wpływu na jednostkę stowarzyszoną lub wspólne przedsięwzięcie.

Po dokonaniu transakcji sprzedaży Grupa rozlicza zachowane udziały zgodnie z MSR 39, chyba że udziały te umożliwiają dalszą klasyfikację tego podmiotu jako jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia; w takim przypadku Grupa nadal stosuje metodę praw własności.

8.8. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości (grunty, budynki), które Grupa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez Grupę

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje wg ceny nabycia.

Po początkowym ujęciu, nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym powstały, z uwzględnieniem powiązanego wpływu na podatek odroczonego.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej

sprzedaży. Wszelkie zyski i straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty do celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

8.9. Wartości niematerialne

Za wartości niematerialne uznaje się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej. W szczególności do wartości niematerialnych zalicza się nabyte oprogramowanie komputerowe, nabyte prawa majątkowe, autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych.

Na dzień początkowego ujęcia wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową przez okres przewidywanego użytkowania

Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik wartości niematerialnych jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji wartości niematerialnych zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy składnik wartości niematerialnych zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej.

Dla posiadanych przez Grupę składników wartości niematerialnych przyjęto, iż wartość końcowa jest równa zero.

Metoda amortyzacji oraz stawka amortyzacyjna podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmują się jako zmianę szacunków.

Wszelkie koszty finansowania zewnętrznego poniesione na dostosowywany składnik wartości niematerialnych ujmują się w cenie nabycia.

Wartości niematerialne testuje się na utratę wartości zgodnie z zasadami określonymi w punkcie „Utrata wartości”.

Składnik wartości niematerialnych usuwa się z ewidencji bilansowej, gdy zostaje zbyty lub, gdy nie oczekuje się dalszych korzyści ekonomicznych z jego użytkowania lub zbycia. Zyski lub straty na usunięciu składnika wartości niematerialnych ustala się jako różnicę pomiędzy przychodami netto ze zbycia (jeżeli występują) wartością bilansową tych wartości niematerialnych oraz ujmuje w rachunku zysków i strat.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są ujmowane w zysku lub stracie w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o umorzenie i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Skapitalizowane nakłady są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

8.9.1 Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
  - przekazanej zapłaty,
  - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
  - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości.

8.10. Leasing (dla danych za 2018)

Grupa jako leasingobiorca

Jeżeli warunki wynikające z umowy leasingowej spełniają kryteria – każde z osobna lub łącznie – określone w MSR nr 17, umowę taką klasyfikuje się jako leasing finansowy.

Wartość początkowa przedmiotu leasingu finansowego ustalana jest jako niższa z dwóch wartości:

- wartości rynkowej przedmiotu leasingu wynikającej na ogół z umowy,
- wartości bieżącej opłat leasingowych - z uwzględnieniem opłaty wstępnej i gwarantowanej opłaty końcowej,
- ustalonej za pomocą stopy procentowej leasingu lub krańcowej stopy procentowej, jednak w przypadku braku istotnych różnic wg wartości rynkowej wynikającej z umowy.

Wartość początkową przedmiotu leasingu zwiększają poniesione bezpośrednie koszty takie jak: koszty zawarcia umowy, montaż, fundamenty i inne koszty przystosowania tego przedmiotu do korzystania.

Przedmiot umowy leasingu wykazywany jest w księgach rachunkowych jako składnik aktywów trwałych podlegających amortyzacji, a drugostronnie jako zobowiązanie wobec leasingodawcy.

Zobowiązanie to jest powiększane o część odsetkową.

Opłaty leasingowe netto rozdzielane są na część kapitałową i część odsetkową. Jeśli podział ten jest dokonany przez leasingodawcę i wynika z załącznika do umowy, przyjmuje się dane z umowy.

Część odsetkowa stanowi koszt finansowy, część kapitałowa stanowiąca wartość przedmiotu leasingu, wpływa na zmniejszenie salda zobowiązania.

Jeśli umowa leasingu zapewnia przeniesienie własności przedmiotu leasingu, to przyjmuje się okres ekonomicznego użytkowania tego przedmiotu na zasadach ogólnych i dokonuje odpisów amortyzacyjnych jak dla własnych aktywów. Przy braku pewności, że Grupa uzyska tytuł własności na koniec okresu leasingu, przedmiot umowy leasingu amortyzuje się w okresie wynikającym z umowy leasingowej.

8.11. Leasing (dla danych za 2019)

Grupa jako leasingobiorca

Leasingi ujmowane są jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania do zapłaty za te prawa w dniu w którym leasingowane aktywa są dostępne do użytkowania przez Grupę.

Grupa korzysta z prawa zwolnienia ze stosowania wymogów wynikających z MSSF 16 w przypadku ujmowania:
- leasingu krótkoterminowego – leasing, który w dacie rozpoczęcia ma okres leasingu nie dłuższy niż 12 miesięcy. Leasing w którym wprowadzono opcje kupna nie jest leasingiem krótkoterminowym,
- leasingu dotyczącego aktywów o niskiej wartości – aktywa, których jednostkowa wartość początkowa nowego składnika przedmiotu leasingu nie przekracza 20 tys. zł, z wyłączeniem prawa wieczystego użytkowania gruntów.

Dla umów zawierających zarówno elementy leasingowe oraz jeden lub więcej elementów nie leasingowych, w przypadku braku możliwości ich wyodrębnienia, Spółka stosuje uproszczenie i ujmuje każdy element leasingowy i nie leasingowy jako pojedynczy element leasingowy.

Aktywa z tytułu praw do użytkowania są prezentowane oddzielnie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu. Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania wyceniany jest w dacie rozpoczęcia według kosztu.

Po początkowym ujęciu, aktywa z tytułu prawa do użytkowania są wyceniane wg kosztu pomniejszonego o skumulowaną amortyzację oraz wszelkie skumulowane straty z tytułu utraty wartości i skorygowane z tytułu ponownej wyceny zobowiązania leasingowego ze względu na ponowną ocenę lub modyfikację leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania amortyzuje się przez okres użytkowania składnika aktywów lub przez okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy, przy zastosowaniu metody liniowej.

Okresy amortyzacji z tytułu prawa do użytkowania są następujące

- prawo do użytkowania gruntu 99 lat
- prawo do użytkowania maszyn i urządzeń 3-10 lat

W dacie rozpoczęcia Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie.

Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić. W przeciwnym razie Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy.

Po początkowym ujęciu zobowiązania leasingowe wyceniane są przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartości bilansowe zobowiązań są aktualizowane w celu odzwierciedlenia zmiany w zakresie szacunku okresu leasingu, opcji wykupu, zmiany w opłatach leasingowych i gwarantowanej wartości końcowej oraz modyfikacji umowy leasingu.

8.12. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które są w większości niezależne generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

8.13. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego.

8.14. Aktywa i zobowiązania finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody
- Instrumenty zabezpieczające.

Aktywa i zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu - do tej kategorii Grupa klasyfikuje należności handlowe, udzielone pożyczki, środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Aktywa finansowe z tej kategorii po początkowym ujęciu wyceniane są wg zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące utratę wartości. Należności handlowe z datą zapadalności poniżej 1 roku od dnia powstania (tj. niezawierające elementu finansowania) i nieprzekazane do faktoringu, nie podlegają dyskontowaniu i są wyceniane w wartości nominalnej.

Jako zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu Grupa klasyfikuje zobowiązania handlowe, zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek, zobowiązania z tytułu leasingu.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy - do kategorii Grupa kwalifikuje udziały w innych jednostkach, należności handlowe podlegające umowom faktoringu

Instrumenty zabezpieczające - do tej kategorii klasyfikuje się aktywa i zobowiązania stanowiące zabezpieczenie określonego rodzaju ryzyka w ramach rachunkowości zabezpieczeń (instrumenty pochodne, w odniesieniu, do których Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń).

Klasyfikacja jest uzależniona od przyjętego przez Grupę modelu zarządzania aktywami finansowymi oraz warunków umownych przepływów pieniężnych.

Początkowa wycena

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych

w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych
W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania (ustalonego zgodnie z MSSF 15), w ich cenie transakcyjnej (zgodnie z definicją w MSSF 15)

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

8.15. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Zgodnie z MSSF 9 Grupa szacuje utratę wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu w oparciu o model utraty wartości, który bazuje na kalkulacji strat oczekiwanych.

Zgodnie ze standardem stosuje się 3 stopniową klasyfikację aktywów finansowych pod kątem ich utraty wartości:

Stopień 1 - salda, dla których nie nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną stratę w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu 12 miesięcy

Stopień 2 - salda, dla których nastąpiło znaczące zwiększenie ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia i dla których ustala się oczekiwaną stratę w oparciu o prawdopodobieństwo niewypłacalności w ciągu całego okresu kredytowania

Stopień 3 - salda ze stwierdzoną utratą wartości

W odniesieniu do należności handlowych, które nie zawierają istotnego elementu finansowania, standard wymaga zastosowania uproszczonego podejścia i wyceny odpisu na bazie oczekiwanych strat kredytowych za cały okres życia instrumentu. Grupa zaklasyfikowała należności handlowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu do stopnia 2, za wyjątkiem należności, dla których stwierdzono utratę wartości - te należności zaliczono do stopnia 3.

Ściągalność należności została oszacowana na podstawie historycznych poziomów spłacalności należności od kontrahentów przy zastosowaniu uproszczonej maczyzy odpisów dla poszczególnych przedziałów wiekowych. Za zdarzenie niewypłacalności uznaje się brak wywiązania się ze zobowiązania przez kontrahenta po upływie 180 dni od dnia wymagalności należności

Grupa stosuje model uproszczony kalkulacji odpisów z tytułu utraty wartości dla należności z tytułu dostaw i usług.

Model ogólny stosuje się dla pozostałych typów aktywów finansowych, w tym dla dłużnych aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz lokaty bankowe Grupa zaklasyfikowała do stopnia 1.

Do oceny ryzyka kredytowego tych aktywów wykorzystano zewnętrzne ratingi banków. Analiza wykazała niskie ryzyko kredytowe a potencjalny odpis nie miałby wpływu na wykazywane środki pieniężne

8.16. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;

- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są ujmowane w zysku lub stracie.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSSF 9 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

8.17. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Grupa stosuje politykę zabezpieczenia przyszłych przepływów pieniężnych.

Zabezpieczenie polega na proporcjonalnym kompensowaniu między sobą wyników uzyskiwanych na skutek zmian wartości godziwej lub zmian przepływów środków pieniężnych wynikających z instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej.

W kontekście ogólnej strategii zarządzania ryzykiem Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń w odniesieniu do tych pozycji bilansu, które są narażone na ryzyko niekorzystnych zmian notowań na Londyńskiej Giełdzie Metali (London Metal Exchange –LME) oraz zmian kursów walut.

Głównym celem zawierania kontraktów zabezpieczających (transakcji opcyjnych, forward, futures) jest zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych przed ryzykiem kursowym oraz ryzykiem zmian notowań cen ołowiu wynikającym z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej.

Instrumenty pochodne wykazywane są w bilansie jako inne aktywa finansowe lub zobowiązania krótkoterminowe i wyceniane są w wartości godziwej.

Wycena kontraktów jest oparta o notowania cen ołowiu na LME i kursie USD ogłaszanych przez NBP.

Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, które spełnia w ciągu okresu obrotowego warunki rachunkowości zabezpieczeń jest rozliczane w następujący sposób:

- Część zysku lub straty uzyskanej w wyniku aktualizacji wyceny instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej, którą uznano za skuteczne zabezpieczenie ujmuje się bezpośrednio w pozycji „Kapitał z aktualizacji wyceny”
- Instrumenty pochodne zabezpieczające przepływy pieniężne wycenia się w wartości godziwej, jaka mogłaby zostać uzyskana gdyby transakcja na dzień bilansowy została całkowicie rozliczona z tym, że wartość transakcji prezentowana jest w bilansie per saldo. Część efektywna zabezpieczenia odnoszona jest na kapitał z aktualizacji wyceny.

Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej instrumentu pochodnego powstałe w wyniku jego rozliczenia odnoszone są jako przychody w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Zgodnie z postanowieniami MSSF 9, Grupa podjęła decyzję o kontynuowaniu stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSR 39, nie implementując tym samym wymogów rachunkowości zabezpieczeń wynikających z MSSF 9, do czasu zakończenia prac RMSR nad projektem zabezpieczeń w zakresie makro hedgingu.

8.18. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia każdego składnika zapasów uwzględnia wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – i są ustalane w następujący sposób:

- Materiały - w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”,
- Produkty gotowe i produkty w toku - koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego,
- Towary - w cenie nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Na koniec okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy nie nastąpiła utrata wartości zapasów na podstawie szczegółowej analizy przydatności poszczególnych składników zapasów, a także porównując wartość bilansową zapasu do ceny sprzedaży wyrobów (ołowiu) zakontraktowanych po kursach terminowych, uwzględniając niezbędne, planowane koszty przerobu.

8.19. Pozostałe należności

Należności nie stanowiące aktywów finansowych ujmuje się początkowo w wartości nominalnej wycenia na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Z punktu widzenia terminu wymagalności należności kwalifikowane są jako długoterminowe lub krótkoterminowe. Należności o terminie wymagalności powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego kwalifikuje się do aktywów długoterminowych.

Wszelkie przekazane zaliczki, jak: na poczet przyszłych dostaw towarów i usług, na środki trwałe w budowie, na objęcie udziałów i akcji, nabycie wartości niematerialnych i inne ujmuje się w pozostałych należnościach.

Zasady wyceny innych należności stanowiących aktywa finansowe zostały przedstawione w punkcie „Aktywa finansowe”.

8.20. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy.

Środki pieniężne oraz depozyty bankowe wycenia się wg zamortyzowanego kosztu.

8.21. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku z zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w zysku lub stracie z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

8.22. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Grupa tworzy rezerwę na likwidację składowisk odpadów przemysłowych powstających w wyniku procesu technologicznego ze względu na obowiązek prawny wynikający ze stosownych ustaw, w wysokości kosztów niezbędnych do poniesienia celem realizacji obowiązku. Na koniec każdego okresu Grupa dokonuje aktualizacji wartości rezerwy.

Zyski i straty wynikające z aktualizacji powyższych rezerw rozpoznawane są w pozostałych przychodach lub kosztach.

8.23. Odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w zysku lub stracie.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

8.24. Przychody

8.24.1 Przychody z umów z klientami

Grupa stosuje zasady MSSF 15 z uwzględnieniem modelu 5 kroków w odniesieniu do analizy dotyczącej ujmowania przychodów z umów z klientami:

- Identyfikacja kontraktu. Umowa z klientem spełnia swoją definicję, jeśli zostaną spełnione wszystkie kryteria:
  - strony zawarły umowę i są zobowiązane do jej wykonania,
  - Grupa jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron
  - Grupa jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra i usługi
  - Umowa ma treść ekonomiczną o raz jest prawdopodobne, że Grupa otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra i/lub usługi, które zostaną przekazane klientowi
- Identyfikacja zobowiązań umownych

W momencie zawarcia umowy Grupa dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr i/lub usług), które można wyodrębnić, lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w przypadku których przekazanie na rzecz klienta ma taki sam charakter.

- Ustalenie ceny

Przy ustalaniu ceny Grupa uwzględni warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które będzie przysługiwać w zamian za przekazanie dóbr i usług.

- Alokacja ceny do zobowiązań umownych

Grupa przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania umownego w kwocie, która stanowi kwotę wynagrodzenia, jakie zgodnie z oczekiwaniami Grupy, przysuguje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr i usług.

- Ujęcie przychodu w momencie spełnienia zobowiązań umownych

Przychody ujmuje się w momencie spełnienia każdego zobowiązania poprzez przekazanie przyrzonego dobra i/lub usługi klientowi, a klient uzyskuje kontrolę nad przekazanym składnikiem aktywów. Przychody ujmowane są w kwocie równej cenie transakcyjnej, która została przypisana do danego zobowiązania umownego.

W przychodach z umów z klientami w rachunku zysków i strat ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej tj. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów i usług

Przychody z umów z klientami ujmuje się w kwocie równej cenie transakcyjnej po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i oraz upusty/rabaty.

Cena transakcyjna odzwierciedla również zmianę wartości pieniądza w czasie, jeżeli umowa z klientem zawiera istotny element finansowania, który określa się na podstawie umownych warunków płatności, bez względu na to czy został on wyraźnie określony w umowie. W szczególności uznaje się, że element finansowania jest istotny, jeżeli w momencie zawarcia umowy okres od momentu przekazania przyrzonego towaru lub usługi klientowi do momentu zapłaty za towar lub usługę przez klienta wyniesie więcej niż 1 rok.

Przychody ze sprzedaży korygowane są o wynik z rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, zgodnie z ogólną zasadą, że wycenę pochodnego instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej zabezpieczenie efektywne ujmuje się w tej samej pozycji wyniku finansowego, w której ujmowana jest wycena pozycji zabezpieczanej w momencie, kiedy pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy.

8.24.1 Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

8.24.2 Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

8.24.3 Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

8.24.4 Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu pokrywać. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, ujmowana w zysku lub stracie przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

8.25. Koszty

Koszty sprzedanych produktów i usług ujmowane są współmiernie do przychodów ze sprzedaży i obejmują wartość sprzedanych produktów (usług) i innych składników wycenionych po koszcie wytworzenia lub w cenie nabycia.

Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

Koszty bezpośrednie obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu postaci i miejsca, w jakich znajduje się w dniu wyceny. Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu, części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji oraz tę część stałych, pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Za normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych uważa się przeciętną, zgodną z oczekiwaniami w typowych warunkach, wielkość produkcji za daną liczbę okresów lub sezonów, przy uwzględnieniu planowanych remontów.

Do kosztów wytworzenia produktu nie zalicza się kosztów:

- będących konsekwencją niewykorzystanych zdolności produkcyjnych i strat produkcyjnych,
- ogólnego zarządu,
- kosztów sprzedaży produktów.

8.26. Podatki

8.26.1 Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

8.26.2 Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy

transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz

- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą: w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

8.26.3 Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

8.27. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

9. Segmenty operacyjne

Grupa działa w jednym głównym segmencie sprawozdawczym obejmującym produkcję oraz sprzedaż ołowiu i stopów ołowiu. Segment ten stanowi strategiczny przedmiot działalności, pozostała działalność nie jest znacząca. Jeden segment identyfikuje się w codziennej ewidencji i raportach wewnętrznych.

Z uwagi na te uwarunkowania Grupa nie objęła obowiązkiem sprawozdawczym odrębnych segmentów działalności.

10. Przychody i koszty

10.1. Przychody z umów z klientami

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018</i>
- sprzedaż produktów	608 725	640 741
<i>w tym do jednostek powiązanych</i>	20 637	-
- sprzedaż usług	8 746	9 859
- sprzedaż towarów i materiałów	1 329	3 129
- rozliczenie transakcji zabezpieczających	(1 966)	11 022
	616 834	664 751

10.2. Przychody z umów z klientami (struktura terytorialna)

	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony</i> <i>31 grudnia 2018</i>
a) kraj	361 402	408 202
- sprzedaż produktów	356 195	403 065
- sprzedaż usług	4 208	5 137
- sprzedaż towarów i materiałów	999	3 129
b) eksport	257 398	242 398
- sprzedaż produktów	252 531	237 676
- sprzedaż usług	4 537	4 722
- sprzedaż towarów i materiałów	330	-
c) rozliczenie transakcji zabezpieczających	(1 966)	11 022
	616 834	664 751

Przychody ze sprzedaży usług są rozpoznawane w czasie, natomiast sprzedaż produktów, towarów i materiałów jest rozpoznawana w punkcie czasu.

W Grupie występują roczne i dwuletnie kontrakty ramowe zawierające bazowe uzgodnienia ilościowe w ujęciu rocznym wraz z opcjami. Dla każdego kontraktu, niezależnie w odniesieniu do najbliższego miesiąca warunki są doprecyzowywane i stają się wiążące dla stron, stąd Grupa korzysta z wyłączenia wskazanego w MSSF 15 nie ujawniając ceny transakcyjnej przypisanej do obowiązków świadczeń nie wypełnionych w ramach tych umów.

Najwięksi Odbiorcy przekraczający 10 % przychodów ze sprzedaży Grupy:

- Clarios Recycling GmbH - udział w sprzedaży 36,90%
- ENERSYS Holding Europe GmbH- udział w sprzedaży 26,94%
- EXIDE Technologies S.A- udział w sprzedaży 17,38%

Najwięksi Odbiorcy przekraczający 10% przychodów ze sprzedaży Grupy nie są powiązani z jednostką dominującą oraz z żadną ze spółek Grupy Kapitałowej Orzeł Biały S.A.

10.3. Koszty według rodzajów

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Amortyzacja	10 272	9 220
Zużycie materiałów i energii	529 878	556 247
Usługi obce	29 574	27 043
Podatki i opłaty	2 886	2 690
Koszty świadczeń pracowniczych	46 699	45 667
Pozostałe koszty rodzajowe	1 603	1 598
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	620 912	642 854
<i>Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży</i>	<i>3 066</i>	<i>3 946</i>
<i>Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu</i>	<i>21 948</i>	<i>24 381</i>
<i>Koszty działalności dotowanej</i>	<i>12 853</i>	<i>13 258</i>
<i>Zmiana stanu produktów, rozliczeń międzyokresowych oraz pozostałe koszty</i>	<i>19 727</i>	<i>(10 567)</i>
<i>Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży</i>	<i>563 318</i>	<i>611 836</i>
<i>Wartość sprzedanych towarów i materiałów</i>	<i>1 191</i>	<i>3 193</i>

10.4. Pozostałe przychody operacyjne

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Dotacje	13 215	13 627
- finansowanie działań CP Bolko Sp. z o.o.	12 853	13 258
- pozostałe	362	369
Rozwiązanie odpisu na należności handlowe	-	857
Rozwiązanie pozostałych rezerw i odpisów	35	1 381
Odzyskane należności, przedawnione zobowiązania, odszkodowania i bonusy	340	117
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	339	345
Inne	1 026	944
	14 955	17 271

10.5. Pozostałe koszty

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Koszty działalności dotowanej - CP Bolko Sp. z o.o.	12 853	13 258
Utworzenie rezerwy na rekultywację	309	708
Koszty likwidacji środków trwałych	160	347
Darowizny	98	208
Koszty utrzymania terenów i budynków w Bytomiu	1 491	1 814
Koszty utrzymania terenów niedzierżawionych	427	406
Koszty sądowe i egzekucyjne	423	-
Inne	409	354
	16 170	17 095

10.6. Utrata/odzyskanie kontroli w jednostkach zależnych

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Wpływ utrata kontroli w jednostkach zależnych w związku z ogłoszeniem upadłości	-	306
Wpływ odzyskania kontroli w jednostkach zależnych	-	(1 231)
Wpływ usunięcia z konsolidacji w związku ze sprzedażą udziałów w jednostkach zależnych (Orzeł Surowce, CRA)	-	1 358
	<u>-</u>	<u>433</u>

10.7. Straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Utworzenie odpisu na należności od Orzeł Surowce		822
Utworzenie odpisu na należności hadlowe	80	714
	<u>80</u>	<u>1 536</u>

10.8. Przychody finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Przychody z tytułu odsetek bankowych	2	11
Pozostałe odsetki	1	5
Dodatnie różnice kursowe	-	459
Pozostałe przychody	27	11
	<u>30</u>	<u>486</u>

10.9. Koszty finansowe

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Odsetki od kredytów bankowych	843	675
Odsetki od pożyczek	-	-
Odsetki od innych zobowiązań	76	378
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	252	56
Prowizje bankowe	454	570
Prowizje i koszty faktoringu	164	166
Ujemne różnice kursowe	376	-
Odsetki od wyceny aktuarialnej	147	138
Inne	28	94
	<u>2 340</u>	<u>1 939</u>

11. Podatek dochodowy

11.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku przedstawiają się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(4 407)	(4 382)
<i>Bieżący podatek dochodowy</i>		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(4 384)	(2 894)
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	(23)	(1 488)
	<hr/>	<hr/>
Obciążenie podatkowe wykazane w innych całkowitych dochodach	(1 778)	449
<i>Odroczony podatek dochodowy</i>		
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	(1 778)	449
	<hr/>	<hr/>
Łącznie obciążenie podatkowe wykazane w całkowitych dochodach	6 185	(3 933)
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

11.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku(straty) brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku przedstawia się następująco:

	%	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	%	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Zysk (strata) brutto		23 706		19 015
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2018 19%)	19%	4 504	19%	3 613
Zmiana szacunku aktyw na podatek odroczony				
Wpływ aktualizacji inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wartości firmy		-		-
Wpływ pozostałych przychodów zwolnionych i kosztów niepodatkowych		(97)		769
		<hr/>		<hr/>
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	18,6%	4 407	23%	4 382

11.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	<i>Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej</i>		<i>Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony</i>	
	<i>31 grudnia 2019</i>	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>31 grudnia 2019</i>	<i>31 grudnia 2018</i>
<i>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Rzeczowe aktywa trwałe	6 150	5 363	787	973
Nieruchomości inwestycyjne	-	-		(63)
Kontrakty terminowe	1 642	-	1 642	(216)
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	401	402	(1)	(2)
Prawa do użytkowania aktywów	992	-	992	-
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	9 185	5 765	3 420	692
<i>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</i>				
Rzeczowe aktywa trwałe	12	5	7	(1)
Rezerwy	3 516	3 446	70	159
kontrakty terminowe	-	204	(204)	204
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	115	-	115	(78)
Strata podatkowa	-	-	-	(114)
Należności handlowe	199	173	26	(510)
Świadczenia na rzecz pracowników	559	450	109	32
Naliczone odsetki i prowizje	11	4	7	1
Zobowiązania z tytułu praw do użytkowania	1 435	-	1 435	-
Zapasy	578	523	55	(140)
Pozostałe	-	-	-	(102)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	6 425	4 805	1 620	(347)
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku	256	236	-	-
Rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku	3 016	1 195	-	-
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego			(1 801)	(1 039)
- obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat/ zysku/(stracie)			(23)	(1 488)
- obciążenie podatkowe wykazane w innych całkowitych dochodach			(1 778)	449
W tym wg szacunków Grupy:	(2 760)	(959)		
- podlegające rozliczeniu do 12 miesięcy	(1 000)	838		
- podlegające rozliczeniu po okresie 12-mcy	(1 760)	(1 797)		

12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości 50% przeciętnego wynagrodzenia zgodnie z Zakładowym Układem Zbiorowym Pracy. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej. Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi (21) tysięcy PLN (na dzień 31 grudnia 2018 roku odpowiednio (26) tysiące PLN).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2019</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2018</i>
Środki pieniężne	34	3
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(55)	(29)
Saldo po skompensowaniu	(21)	(26)
	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	480	433

13. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Grupy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu skorygowaną o średnią ważoną akcji zwykłych, które zostałyby wyemitowane na konwersji wszystkich rozwadniających potencjalnych instrumentów kapitałowych w akcje zwykłe

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Zysk/ strata netto z działalności kontynuowanej	19 299	14 633
Zysk netto	19 299	14 633
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	19 299	14 633
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	16 650 649	16 650 649
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	16 650 649	16 650 649

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

14. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Zadeklarowane za rok poprzedni i wypłacone w okresie sprawozdawczym dywidendy	-	18 649*

*dnia 14 września 2018 roku została wypłacona dywidenda za 2017 rok
 Wartość dywidendy na jedną akcję wyniosła 1,12 PLN

15. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku	<i>Grunty i budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki trwałe przeznaczone do sprzedaży</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 roku	108 317	119 896	3	5 718	233 934
Nabycia	-	-	-	9 404	9 404
Sprzedaż	-	(738)	(3)	-	(741)
Likwidacja	(359)	(3 805)	-	-	(4 164)
Środki trwałe w budowie - zaniechane	-	-	-	(28)	(28)
Ujawnienia	-	52	-	255	307
Połączenie - Speedmar	-	426	22	-	448
Transfer ze środków trwałych w budowie	4 383	4 561	-	(9 524)	(580)
Transfer do prawa użytkowania	(3 315)	(3 087)	-	-	(6 402)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 roku	<u>109 026</u>	<u>117 305</u>	<u>22</u>	<u>5 825</u>	<u>232 178</u>
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2019 roku	30 555	63 158	-	-	93 713
Odpis amortyzacyjny za okres	2 969	6 055	-	-	9 024
Sprzedaż	-	(549)	-	-	(549)
Likwidacja	(300)	(3 063)	-	-	(3 363)
Transfer do prawa użytkowania	-	(1 045)	-	-	(1 045)
Połączenie - Speedmar	-	74	11	-	85
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2019 roku	<u>33 224</u>	<u>64 630</u>	<u>11</u>	<u>-</u>	<u>97 865</u>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	<u>77 762</u>	<u>56 738</u>	<u>3</u>	<u>5 718</u>	<u>140 221</u>
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	<u>76 802</u>	<u>52 675</u>	<u>11</u>	<u>5 825</u>	<u>134 313</u>

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku	<i>Grunty i budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia</i>	<i>Środki trwałe przeznaczone do sprzedaży</i>	<i>Środki trwałe w budowie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 roku	104 625	119 548	1 506	6 074	231 753
Nabycia	-	657	-	12 081	12 738
Sprzedaż	-	(376)	(1 509)	-	(1 885)
Likwidacja	(3 247)	(4 957)	-	(8)	(8 211)
Transfer ze środków trwałych	(6)	-	6	-	-
Transfer ze środków trwałych w budowie*	6 945	5 454	-	(12 426)	(27)
Sprzedaż Orzeł Surowce, CRA	-	(431)	-	(3)	(434)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 roku	<u>108 317</u>	<u>119 896</u>	<u>3</u>	<u>5 718</u>	<u>233 934</u>
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2018 roku	31 000	61 691	-	-	92 691
Odpis amortyzacyjny za okres	2 802	6 527	-	-	9 329
Sprzedaż	-	(312)	-	-	(312)
Likwidacja	(3 247)	(4 625)	-	-	(7 872)
Sprzedaż Orzeł Surowce, CRA	-	(123)	-	-	(123)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2018 roku	<u>30 555</u>	<u>63 158</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>93 713</u>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	<u>73 625</u>	<u>57 857</u>	<u>1 506</u>	<u>6 074</u>	<u>139 062</u>
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	<u>77 762</u>	<u>56 738</u>	<u>3</u>	<u>5 718**</u>	<u>140 221</u>

*transfer ze środków trwałych w budowie w 2018r w kwocie w kwocie 27 tys. dot. wartości niematerialnych.

**na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 3850 tys. PLN

16. Prawo do użytkowania aktywów

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku	<i>Grunty i budynki</i>	<i>Maszyny i urządzenia, środki transportu</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 roku	-	-	-
Przeniesienie do prawa do użytkowania w wyniku wdrożenia MSSF 16	3 315	3 087	6 402
Nabycia	-	2 296	2 296
Sprzedaż	-	-	-
Wpływ zastosowania MSSF 16	6 407	-	6 407
Zakończenie leasingu - Speedmar	-	(150)	(150)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 roku	<u>9 722</u>	<u>5 233</u>	<u>14 955</u>
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2019 roku	-	-	-
Przeniesienie do prawa do użytkowania w wyniku wdrożenia MSSF 16	-	1 045	1 045
Odpis amortyzacyjny za okres	90	1 003	1 093
Sprzedaż	-	-	-
Likwidacja	-	-	-
Połączenie - Speedmar	-	-	-
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2019 roku	<u>90</u>	<u>2 048</u>	<u>2 138</u>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	<u>9 632</u>	<u>3 185</u>	<u>12 817</u>

Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

17. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	<i>31 grudnia 2019</i> <i>Wartość opłat</i> <i>wg harmonogramów</i>	<i>31 grudnia 2018</i> <i>Wartość opłat</i> <i>wg harmonogramów</i>
W okresie 1 roku	1 282	624
W okresie od 1 do 5 lat	2 819	594
Powyżej 5 lat	20 545	-
Opłaty leasingowe ogółem	24 646	1 230
Minus koszty finansowe	(4)	(12)
Wartość bieżąca opłat leasingowych, w tym:	24 642	1 218
- krótkoterminowe	1 282	626
- długoterminowe	23 360	592

18. Nieruchomości inwestycyjne

	<i>2019</i>	<i>2018</i>
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	455	455
Zmiany stanu:	-	-
- zyski/ straty z tytułu wyceny wartości godziwej	-	-
- transfery do aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	-
- przekwalifikowanie ze środków trwałych	-	-
- pozostałe (sprzedaż)	-	-
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	455	455

W roku zakończonym 31 grudnia 2019 roku przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych wyniosły o PLN (w roku zakończonym 31 grudnia 2018 roku: 6 tys. PLN).

18.1. Wycena wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych

Hierarchię wyceny do wartości godziwej przedstawia poniższa tabela:

	<i>31 grudnia 2018</i>	<i>Poziom 1</i>	<i>Poziom 2</i>	<i>Poziom 3</i>
Budynki		-	-	-
Grunty				455
				455
	<i>31 grudnia 2019</i>	<i>Poziom 1</i>	<i>Poziom 2</i>	<i>Poziom 3</i>
Budynki		-	-	-
Grunty				455
				455

19. Wartości niematerialne

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku	<i>Licencje i oprogramowanie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 roku	1 372	1 372
Nabycia	581	581
Likwidacja	(251)	(251)
Dekonsolidacja CRA	-	-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 roku	<u>1 702</u>	<u>1 702</u>
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2019 roku	941	941
Odpis amortyzacyjny za okres	83	83
Likwidacja	(251)	(251)
Sprzedaż Orzeł Surowce, CRA	-	-
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2019 roku	<u>773</u>	<u>773</u>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2019 roku	<u>431</u>	<u>431</u>
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2019 roku	<u>929</u>	<u>929</u>
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku	<i>Licencje i oprogramowanie</i>	<i>Ogółem</i>
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 roku	3 057	3 057
Nabycia	27	27
Likwidacja	(7)	(7)
Dekonsolidacja CRA	(1 705)	(1 705)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 roku	<u>1 372</u>	<u>1 372</u>
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2018 roku	2 396	2 396
Odpis amortyzacyjny za okres	113	113
Likwidacja	(7)	(7)
Sprzedaż Orzeł Surowce, CRA	(1 561)	(1 561)
Umorzenie i odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2018 roku	<u>941</u>	<u>941</u>
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018 roku	<u>661</u>	<u>661</u>
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018 roku	<u>431</u>	<u>431</u>

20. Pozostałe aktywa

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2019</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2018</i>
Kontrakty terminowe*	8 645	-
Pożyczki udzielone	4	783
Odpis aktualizujący wartość pożyczek	(4)	(783)
Wartość brutto udziałów	-	-
- w jednostkach stowarzyszonych i pozostałych	-	-
Odpis aktualizujący wartość udziałów	-	-
- w jednostkach stowarzyszonych i pozostałych	-	-
Razem	8 645	-
- krótkoterminowe	8 645	-
- długoterminowe	-	-

* opisano w nocie 34.3

21. Świadczenia pracownicze

21.1. Świadczenia emerytalne

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy w wysokości dwunastokrotności najniższego wynagrodzenia. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	2 138	1 880
Koszty wypłaconych świadczeń	(101)	(101)
Koszty bieżącego zatrudnienia	193	182
Koszty odsetek	48	45
Zyski/straty aktuarialne	313	132
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	2 591	2 138
- krótkoterminowe	354	207
- długoterminowe	2 237	1 931

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stopa dyskontowa (%)	2,00%	3,00%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,50%	2,50%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3,50%	3,50%

Wskaźnik rotacji pracowników (%)

wiek pracownika	do 30	31 – 40	41 – 50	51 – 60	61+ lat
prawdopodobieństwo rezygnacji	5.0%	4.0%	3.0%	2.0%	1.0%

W poniższej tabeli pokazano wpływ zmiany założeń na wartość zobowiązań z tytułu rezerw na nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne według stanu na dzień 31.12.2019 roku.

Wyszczególnienie	<i>Rezerwa na nagrody jubileuszowe</i>	<i>Rezerwa na odprawy emerytalne</i>	<i>Rezerwa na odprawy rentowe</i>	<i>Rezerwa na odprawy pośmiertne</i>	<i>Rezerwa ogółem</i>
Wariant bazowy	3 989	2 077	135	441	6 642
Stopa dyskontowa +0,25%	3 899	2 011	133	429	6 472
Stopa dyskontowa -0,25%	4 083	2 146	137	452	6 819
Wzrost wynagrodzeń +0,25%	4 082	2 145	137	452	6 816
Wzrost wynagrodzeń -0,25%	3 900	2 012	133	430	6 474
Prawdopodobieństwo rezygnacji +0,25%	3 893	2 007	133	429	6 462
Prawdopodobieństwo rezygnacji -0,25%	4 089	2 150	137	453	6 829

22. Zapasy

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2019</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2018</i>
Materiały (według ceny nabycia)	46 209	38 513
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	40 576	37 910
Produkty gotowe	37 559	25 243
Towary	-	-
Odpis aktualizujący wartość zapasów	(3 042)	(2 753)
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	121 302	98 913

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 Grupa zwiększyła odpis aktualizujący wartość zapasów o kwotę 289 tys. PLN co zwiększyło koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów (w 2018 : zmniejszenie odpisu o 735 tys. PLN)

Wszystkie zapasy do wysokości 75 000 tys. PLN są przedmiotem zastawu rejestrowego na rzecz banku z tytułu zabezpieczenia kredytu w rachunku bieżącym.

23. Krótkoterminowe należności oraz pozostałe aktywa niefinansowe

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2019</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2018</i>
Należności z tytułu dostaw i usług	3 041	10 358
Należności z tytułu dostaw i usług (cesja faktoring)	101 671	61 025
Należności budżetowe*	8 791	12 132
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów powiązanych	10 001	-
Pozostałe należności	398	438
Należności ogółem (netto)	123 902	83 953
Odpis aktualizujący należności	2 174	2 148
Należności brutto	126 076	86 101

*w tym kwota 8 562 tys. PLN dotyczy zwrotu podatku VAT (w 2018 roku 10 832 PLN).

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 2 -75 dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Należności handlowe, zakwalifikowane są jako wyceniane wg zamortyzowanego kosztu i podlegają odpisowi z tytułu utraty wartości. Zastosowanie MSSF 9 wpłynęło na zmianę kalkulacji odpisu z tytułu utraty wartości z modelu strat poniesionych na straty oczekiwane.

Należności Grupy nie zawierają istotnego elementu finansowania, w związku z tym odpis z tytułu utraty wartości jest wyliczany na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności.

Należności faktoringowe są wyceniane w wartości godziwej, dlatego nie są uwzględnione w ECL.

Grupa oszacowała ściągalność należności na podstawie przeszłych danych historycznych przy zastosowaniu uproszczonej macierzy odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych.

Na 31 grudnia 2019 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 2 148 tys. PLN (2018: 2 174 tys. PLN) zostały uznane za wątpliwe i w związku z tym objęte odpisem. Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019 (MSSF9)</i>		<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018 (MSSF9)</i>	
	ECL w całym okresie życia bez utraty wartości	ECL w całym okresie życia z utratą wartości	ECL w całym okresie życia bez utraty wartości	ECL w całym okresie życia z utratą wartości
Odpis aktualizujący należności na dzień 1 stycznia	-	2 148	-	4 978
Zwiększenie (odpisy ujęte w wyniku finansowym)	-	194	-	1 572
Wykorzystanie (spisanie przedawnionych należności)	-	(19)	-	(1 058)
Odwrócenie niewykorzystanych odpisów	-	(35)	-	(857)
Inne zmniejszenia	-	(114)	-	(2 487)
Odpis aktualizujący należności na dzień 31 grudnia	-	2 174	-	2 148

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2019 roku i 31 grudnia 2018 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne i nie objęto odpisem.

	Razem	Nie- przetermi- nowane	Przeterminowane, lecz ściągalne			
			< 30 dni	30 – 90 dni	90 – 180 dni	>180 dni
31 grudnia 2019	114 713	100 679	12 888	1 143	3	-
31 grudnia 2018	70 930	57 235	13 158	491	45	1

W poniższej tabeli zaprezentowano klasyfikację aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu do poszczególnych stopni modelu utraty wartości

	Stan na dzień 31.12.2019 MSSF9				Stan na dzień 01.01.2018 MSSF9			
	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3	Razem	Stopień 1	Stopień 2	Stopień 3	Razem
Wartość bilansowa brutto	3 312	10 868	2 178	16 358	25 124	8 210	2 931	36 262
Należności handlowe	-	10 868	2 174	13 042	-	8 210	2 148	10 358
Udzielone pożyczki	-	-	4	4	-	-	783	783
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 312	-	-	3 312	25 124	-	-	25 124
Odpisy aktualizujące	-	-	(2 178)	(2 178)	-	-	(2 931)	(2 931)
Należności handlowe *	-	-	(2 174)	(2 174)	-	-	(2 148)	(2 148)
Udzielone pożyczki**	-	-	(4)	(4)	-	-	(783)	(783)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa MSSF 9	3 312	10 868	-	14 180	25 124	8 210	-	33 334

*zmiany odpisów aktualizujących należności handlowe zaprezentowano w nocie 25

** zmiana wartości brutto udzielonych pożyczek nie wyłożyła w istotny sposób na wysokość utworzonego odpisu

24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosi 3 312 tysięcy PLN (31 grudnia 2018 roku: 25 124 tysiące PLN).

Środki pieniężne na rachunkach bankowych spełniają test SPPI oraz test modelu biznesowego "utrzymywane w celu ściągnięcia". W związku z tym środki pieniężne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Zastosowanie MSSF 9 wpłynęło na zmianę kalkulacji odpisu z tytułu utraty wartości z modelu strat poniesionych na model strat oczekiwanych. Do oceny ryzyka kredytowego użyte zostały zewnętrzne ratingi banków. Analiza wykazała, iż aktywa te mają niskie ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy i potencjalny odpis nie ma wpływu na wykazywane środki pieniężne.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2019</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2018</i>
Środki pieniężne w banku i w kasie	3 312	7 249
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania*	385	
Lokaty krótkoterminowe		17 875
	3 312	25 124

*na dzień 31.12.2019 r. Grupa posiadała na rachunkach VAT w kwocie 385 tys. PLN. Zgodnie z obowiązującym prawem, środki trafiające na specjalne konto VAT mogą zostać wykorzystane jedynie w ograniczonym zakresie (wiążącym się z rozliczeniami w podatku VAT).

25. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały rezerwowe

25.1. Kapitał podstawowy

Na dzień 31 grudnia 2019 r.

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe/ na okaziciela	14 759 929	6 347	Przekształcenie przeds. państwowego	12.12.1991	12.12.1991
B	zwykłe/ na okaziciela	1 800 000	774	Gotówka	12.11.2007	12.11.2007
E	zwykłe/ na okaziciela	56 700	24	Gotówka	13.12.2011	13.12.2011
F	zwykłe/ na okaziciela	34 020	15	Gotówka	14.02.2014	14.02.2014
Kapitał zakładowy, razem		16 650 649	7 160			

25.1.1 Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 0,43 PLN i zostały w pełni opłacone.

25.1.2 Prawa akcjonariuszy

Wszystkie akcje Orzeł Biały S.A. są akcjami na okaziciela, są równe i każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu Spółki. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

25.1.3 Akcjonariusze o znaczącym udziale

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Stan na dzień 17 kwietnia 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2019		Stan na dzień 31 grudnia 2018	
		Liczba akcji	% udział w kapitale/ głosach	Liczba akcji	% udział w kapitale/ głosach	Liczba akcji	% udział w kapitale/ głosach
1	ZAP Sznajder Batterien S.A.* (pośrednio przez NEF Battery Holdings S.a.r.l.)	10 082 388	60,55%	10 082 388	60,55%	10 082 388	60,55%
2	ZAP Sznajder Batterien S.A.* (bezpośrednio)	2 261 068	13,58%	2 261 068	13,58%	2 054 884	12,34%
3	OFE PZU „Złota Jesień”	2 495 839	14,99%	2 202 540	13,23%	1 864 850	11,20%
4	Akcjonariat rozproszony (pon. 5 %)	1 811 354	10,88%	2 104 653	12,64%	2 648 527	15,91%
	Ogółem	16 650 649	100,00%	16 650 649	100,00%	16 650 649	100,00%

* ostatecznym beneficjentem rzeczywistym jest Pan Lech Sznajder

25.2. Pozostałe kapitały rezerwowe

	Stan na dzień 31 grudnia 2019	Stan na dzień 31 grudnia 2018
Kapitał zapasowy		
Z podziału zysku	194 327	175 185
Z publicznej emisji akcji B	47 796	47 796
Z emisji akcji serii E	1 212	1 212
Wycena programu motywacyjnego	1 872	1 872
Razem	245 207	226 065
Pozostałe kapitały		
Aktualizacja wyceny nieruchomości	10	10
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	2 113	2 117
Wycena kontraktów terminowych (ołów)	7 823	(990)
Zabezpieczenia (waluta)	822	(86)
Zyski/ straty aktuarialne	(835)	(478)
Podatek odroczone	(1 831)	(53)
Razem	8 102	520
Pozostałe kapitały rezerwowe razem:	253 309	226 585

W pozycji pozostałych kapitałów rezerwowych Grupa prezentuje wartość nieodpłatnie otrzymanych praw wieczystego użytkowania gruntów. Kwoty te nie podlegają podziałowi to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy

25.3. Zyski zatrzymane/(niepokryte straty)

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2019</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2018</i>
Zysk (strata) z lat ubiegłych	3 039	7 547
Zysk (strata) netto	19 299	14 633
	22 338	22 180
	22 338	22 180

26. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2019 r.

Kredyt	krótko-terminowe	długo-terminowe	razem	Zabezpieczenia
BGŻ BNP Paribas S.A. kredyt w rachunku bieżącym z limitem 50 000,00 tys. PLN oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	34 174	-	34 174*	cesja praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, weksel własny in blanco umowa przewłaszczenia na zapasach magazynowych, zastaw rejestrowy na zapasach magazynowych, cesja wierzytelności z tytułu umowy faktoringu, hipoteka umowna łączna - do kwoty 75 mln PLN na prawie użytkownika nieruchomości Spółki położonych w Piekarach Śląskich
BGŻ BNP Paribas S.A. kredyt w rachunku bieżącym - walutowy z limitem 3 000,00 tys. EUR oprocentowany EUROIBOR 1M+marża rynkowa	3 442	-	3 442	
ING Bank Śląski SA kredyt w rachunku z limitem 40 000 tys. PLN oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	3 595	-	3 595**	cesja wierzytelności z tytułu umowy faktoringu, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach, budowach technologicznych, hipoteka umowna do kwoty 100 000 tys. PLN
ING Bank Śląski SA kredyt w rachunku bieżącym - walutowy z limitem 2 000 tys. EUR oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	1 879	-	1 879	
ING Bank Śląski SA Umowa na kwotę 13 768 tys. oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	2 066	2 065	4 131	
	45 156	2 065	47 221	

* W tym naliczone odsetki 57 tys. PLN **W tym naliczone prowizje 141 tys. PLN

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

	<i>stan na początek okresu 1.01.2019</i>	<i>Zaciągnięcie</i>	<i>Splata</i>	<i>memoriałowe odsetki i provizje</i>	<i>stan na koniec okresu 31.12.2019</i>
kredyty w rachunkach bieżących	-	42 892		-	42 892
pozostałe kredyty	6 196		2 065	-	4 131
naliczone odsetki i prowizje	401	-	727	524	198
Pożyczki	46		46	-	-
Ogółem	6 643	42 892	2 746	524	47 221

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31.12.2018 r.

Kredyt	krótko- terminowe	długo- terminowe	razem	Zabezpieczenia
BGŻ BNP Paribas S.A. kredyt w rachunku bieżącym z limitem 50 000,00 tys. PLN oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	20	-	20	cesja praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, weksel własny in blanco umowa przewłaszczenia na zapasach magazynowych, zastaw rejestrowy na zapasach magazynowych, cesja wierzytelności z tytułu umowy faktoringu, hipoteka umowna łączna - do kwoty 75 mln PLN na prawie użytkowania nieruchomości Spółki położonych w Piekarach Śląskich
BGŻ BNP Paribas S.A. kredyt w rachunku bieżącym - walutowy z limitem 3 000,00 tys. EUR oprocentowany EUROIBOR 1M+marża rynkowa	-	-	-	
ING Bank Śląski SA kredyt w rachunku z limitem 40 000 tys. PLN oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	141	-	141**	cesja wierzytelności z tytułu umowy faktoringu, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, zastaw rejestrowy na maszynach i urządzeniach, budowlach technologicznych, hipoteka umowna do kwoty 100 000 tys. PLN
ING Bank Śląski SA kredyt w rachunku bieżącym - walutowy z limitem 2 000 tys. EUR oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	-	-	-	
ING Bank Śląski SA Umowa wieloproduktowa na kwotę 13 768 tys. oprocentowany WIBOR 1M+marża rynkowa	2 306	4 130	6 435**	
	2 467	4 130	6 597	

* W tym naliczone odsetki 20 tys. PLN **W tym naliczone prowizje 141 tys. PLN *** w tym naliczone prowizje 240 tys. PLN

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

	<i>stan na początek okresu 1.01.2018</i>	<i>Zaciągnięcie</i>	<i>Splata</i>	<i>memoriałowe odsetki i provizje</i>	<i>stan na koniec okresu 31.12.2018</i>
kredyty w rachunkach bieżących	1 724	-	(1 724)	-	-
pozostałe kredyty	8 433	1 374	(3 611)	-	6 196
naliczone odsetki i prowizje	170	-	(246)	477	401
Pożyczki	-	46	-	-	46
Ogółem	10 327	1 420	(5 581)	477	6 643

27. Rezerwy

27.1. Stan rezerw

	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2019</i>	<i>Stan na dzień 31 grudnia 2018</i>
Rezerwy długoterminowe	16 662	15 063
- na świadczenia emerytalne i podobne	6 657	5 613
- pozostałe	10 005	9 450
Rezerwy krótkoterminowe	1 205	914
- na świadczenia emerytalne i podobne	809	562
- pozostałe	396	352
Rezerwy, razem	17 867	15 977

27.2. Zmiany stanu rezerw

ZMIANA STANU REZERWY NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE

	<i>stan na początek okresu 1.01.2019</i>	<i>Utworzenie</i>	<i>Rozwiązanie</i>	<i>Wykorzystanie</i>	<i>stan na koniec okresu 31.12.2019</i>
- odprawy emerytalne i pośmiertne	2 503	681	52	101	3 031
- nagrody jubileuszowe	3 653	1 198	284	132	4 435
- pozostałe	19	-	-	19	-
Ogółem	6 175	1 879	336	252	7 466

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW

	<i>stan na początek okresu 1.01.2019</i>	<i>Utworzenie</i>	<i>Rozwiązanie</i>	<i>Wykorzystanie</i>	<i>stan na koniec okresu 31.12.2019</i>
- rekultywacja składowisk	8 748	309	-	-	9 057
- koszty monitoringu składowisk	502	-	5	-	497
- rezerwa na audyty	59	130	-	80	109
- pozostałe	494	250	-	6	738
	9 803	689	5	86	10 401

Opis istotnych tytułów rezerw

Rezerwa na rekultywację

Grupa na mocy Ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2007 nr 75 poz. 493) oraz Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz.U. z 2013 nr 21 z późn. zm.) o odpadach zobligowana jest do rekultywacji użytkowanych terenów przemysłowych, w tym w szczególności składowisk odpadów przemysłowych powstających w wyniku procesu technologicznego.

Wartość rezerwy jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy na podstawie kosztorysu inwestorskiego. Wartość rezerwy nie jest dyskontowana.

Bazą do szacowania kosztów rezerwy są wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów, w których podany jest m.in. sposób postępowania przy rekultywacji składowisk.

Przyjęta przez Grupę rezerwa na rekultywację zakładowych składowiska obejmuje koszty wykonania:

- warstwy ekranującej,
- izolacji syntetyczna (folia polietylenowa),
- warstwy drenażowej,
- wierzchniej warstwy ziemnej.

Wyliczone koszty rekultywacji składowiska uwzględniają wykonanie w/w warstw uszczelniających powierzchnię składowiska.

Koszty prowadzenia monitoringu wyliczono dla okresu 30 lat – okres liczony od zakończenia rekultywacji.

Rezerwa na odpisy emerytalne

Główne założenia aktuarialne przedstawiono w nocie 22

28. Zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe

28.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

	<i>31 grudnia 2019</i>	<i>31 grudnia 2018</i>
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		
Wobec jednostek powiązanych	1 021	-
Wobec jednostek pozostałych	16 089	36 304
	17 110	36 304
Zobowiązania finansowe		
Kontrakty terminowe	-	1 076
Zobowiązania dotyczące zakupu środków trwałych	872	1 552
Zobowiązania z tytułu praw do użytkowania	8 820	1 230*
	9 692	3 858
Razem	26 802	40 162
- krótkoterminowe	19 371	39 528
- długoterminowe	7 431	634

* w roku 2018 Zobowiązania z tytułu praw do użytkowania były prezentowane w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Długoterminowe i Krótkoterminowe zobowiązania i rozliczenia.

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 14-dniowych.

Pozostałe zobowiązania są nieoprocentowane.

Zobowiązania z tytułu leasingu są oprocentowane i rozliczane zgodnie z umowami leasingu.

28.2. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

	<i>31 grudnia 2019</i>	<i>31 grudnia 2018</i>
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych	4 008	3 782
Podatek VAT	-	-
Podatek dochodowy od osób fizycznych	484	585
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	2 030	2 199
Podatek dochodowy od osób prawnych	264	19
Opłaty za korzystanie ze środowiska	1060	602
Pozostałe	170	377
Inne zobowiązania niefinansowe	4 239	5 764
Zobowiązania wobec pracowników:	3 218	4 997
<i>Wynagrodzenia</i>	1 759	2 039
<i>Niewykorzystane urlopy</i>	695	670
<i>Premie</i>	764	2 288
Inne	1 021	767
Razem	8 247	9 546
- krótkoterminowe	8 247	9 546
- długoterminowe	-	-

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

28.3. Rozliczenia międzyokresowe

	<i>31 grudnia 2019</i>	<i>31 grudnia 2018</i>
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:	20 190	18 947
Dotacji	20 149	18 906
- <i>POIG*</i>	9 011	9 372
- <i>CP Bolko</i>	11 138	9 534
Zaliczki, zadatki	41	41
Razem	20 190	18 947
- krótkoterminowe	951	781
- długoterminowe	19 239	18 176

* dotacja dot. programu Inwestycyjnego w ramach, którego zrealizowany został projekt Budowa Ośrodka Badawczo-Rozwojowego współfinansowany ze Środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (POiG), 2007-2013.

Wartość godziwa dotacji została ujęta na koncie przychodów przyszłych okresów i jest na bieżąco rozliczana współmiernie do kosztów amortyzacji oddanych do użytkowania związanych z nią składników aktywów.

29. Uzgodnienie zmian długu

	<i>Kredyty</i>	<i>Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania aktywów</i>	<i>Dług łącznie</i>	<i>środki pieniężne</i>	<i>Dług netto</i>
saldo na dzień 31.12.2018.	6 644	1 230	7 874	25 124	(17 250)
korekta z zastosowania MSSF 16		6 155	6 155	-	6 155
saldo na dzień 01.01.2019	6 644	7 385	14 029	25 124	(11 095)
przepływy środków pieniężnych	40 780	(1 498)	39 282	(21 812)	61 094
nowe umowy leasingowe	-	2 681	2 681	-	2 681
wypowiedziane umowy leasingowe	-	-	-	-	-
naliczone odsetki	(203)	252	49	-	49
saldo na dzień 31.12.2019	47 221	8 820	56 041	3 312	52 729

30. Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami wynikającymi ze skonsolidowania sprawozdania z sytuacji finansowej niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi ze skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Przyczyny występowania różnic pomiędzy zmianami niektórych pozycji wynikającymi ze sprawozdania z sytuacji finansowej oraz zmianami wynikającymi ze sprawozdania z przepływów pieniężnych przedstawiają poniższe tabele:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	(22 509)	(4 979)
Podatek dochodowy rozliczony kompensatą		(2 628)
Pozaooperacyjne*	1 885	707
Dotacje rozliczane z amortyzacją	-	(369)
Potrącenie wierzytelności		458
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów wynikająca ze sprawozdania z przepływów pieniężnych	(20 622)	(6 812)

* Pozycja obejmuje głównie zmianę stanu zobowiązań inwestycyjnych

W przepływach z działalności finansowej w pozycji inne Grupa zaprezentowała głównie wydatki z tytułu leasingu.

31. Zobowiązania warunkowe i zabezpieczenia

31.1. Zobowiązania warunkowe

Gwarancje udzielone Grupie - stan na 31.12.2019

Udzielający	Opis	Termin zakończenia	Kwota
ING Bank Śląski S.A.	Linia gwarancyjna w ramach Linii wielocelowej	30.04.2020r	2 580 tys. PLN
Alior Bank S.A.	Gwarancja bankowa	26.11.2021	41 tys. PLN
Alior Bank S.A	Gwarancja bankowa	26.11.2021	85 tys. PLN

*Gwarancja wystawiona w imieniu firmy dostawcy tytułem transgranicznego przemieszczenia odpadów.

31.2. Zabezpieczenia

Wykaz weksli wydanych przez Orzeł Biały S.A. - stan na 31.12.2019

	ilość	
ING Commercial Finance S.A.	2	2 weksle in blanco na zabezpieczenie zobowiązań z tyt. Zawartej Umowy faktoringu nr 150/2015 wraz z należnymi odsetkami
mBANK S.A	1	In blanco na zabezpieczenie Umowy Ramowej dla transakcji rynku finansowego nr N1/267361/18 z dnia 26.09.2018rkwota limitu 15 000 tys. PLN/ (FX)
BNP Paribas S.A	1	in blanco na zabezpieczenie spłaty Wielocelowej linii kredytowej premium nr WAR/2330/17/150/CB 50 000 tys. PLN
BNP Paribas S.A	1	in blanco na zabezpieczenie spłaty Umowy Ramowej dotyczącej transakcji Walutowych i Pochodnych
BNP Paribas Faktoring Sp.z o.o.	1	in blanco na zabezpieczenie spłaty Umowy Faktoringowej nr 2071/05/2017 50 000 tys.PLN

31.3. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

W dniu 05.12.2018r na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez Naczelnika Podkarpackiego Urzędu Celno-Skarbowego w Przemyślu zostały wszczęte postępowanie kontrolne wobec Orzeł Biały S.A. w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2014-2017. W okresie sprawozdawczym postępowania kontrolne zakończyły się i Spółka otrzymała wyniki kontroli. W ocenie Organu kontrolowana Spółka zawyżyła koszty uzyskania przychodów w 2014 r. o kwotę 2,6 mln zł wynikającą z faktury VAT, wystawionej przez Helidor sp. z o.o. z tytułu udzielenia licencji na korzystanie z majątkowych praw autorskich do znaku towarowego w roku 2013. W związku, z czym w rozliczeniu podatku dochodowego od osób prawnych Spółki za rok 2014, Spółka powinna wykazać stratę podatkową w wysokości 7,7 mln zł zamiast 10,3 mln zł.

W zakresie kontroli roku 2015, w ocenie Organu, Spółka zawyżyła koszty uzyskania przychodów o kwotę 13,5 mln zł, wynikającą z faktur VAT, wystawionych przez Helidor sp. z o.o. z tytułu udzielania licencji na korzystanie z majątkowych praw autorskich do znaku towarowego w 2014 i 2015 r. Zdaniem Organu w rozliczeniu podatku dochodowego od osób prawnych Spółki za rok 2015, Spółka powinna wykazać podstawę opodatkowania w kwocie 6,2 mln zł zamiast 0 zł, co oznaczałoby konieczność dopłaty podatku w kwocie 1,2 mln zł

W wyniku kontroli za rok 2017 zdaniem Organu Spółka składając „Informację o odliczeniach od dochodu i od podatku oraz o dochodach wolnych i zwolnionych od podatku” - CIT-8/O za 2017r. mogła wykazać odliczenia straty w wysokości do 50% kwoty straty za rok 2013 oraz nie mogła dokonać odliczenia straty za rok 2014 w wysokości do 50% kwoty straty, gdyż limit odliczenia został wykorzystany w roku 2016. W związku, z czym według Organu, w rozliczeniu podatku dochodowego od osób prawnych Spółki za rok 2017, Spółka powinna wykazać stratę do wykorzystania w mniejszej wysokości, co oznaczałoby konieczność dopłaty podatku w kwocie 1,3 mln zł. Powyższe ustalenia Organu są konsekwencją ustaleń organu dotyczących roku 2014 i 2015. Spółka otrzymała również wynik kontroli za rok 2016, w którym nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych, w tym wysokości kwoty odliczenia straty z lat ubiegłych. Na dzień bilansowy postępowania kontrolne za rok 2014, 2015 i 2017 zostały przekształcone w postępowania podatkowe. Łączna wysokość ewentualnych dopłat do podatku dochodowego zgodnie z opisanymi ustaleniami Organu to 2 501 tys. PLN oraz odsetki wyliczone na 31.12.2019 roku w kwocie 539 tys. PLN, razem 3 041 tys. PLN. Po dniu bilansowym w dniu 3.02.2020r Spółka otrzymała decyzję określającą wysokość straty za rok 2014. Organ w decyzji podtrzymał stanowisko wyrażone w wyniku kontroli za rok 2014. Spółka nie zgadza się ze stanowiskiem wyrażonym w decyzji i złożyła odwołanie.

32. Informacje o podmiotach powiązanych

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi z Grupą za bieżący rok obrotowy:

Zestawienie transakcji z podmiotami powiązanymi z Grupą za okres od 01.01.2019 do 31.12.2019

	Należności	Zobowiązania	Sprzedaż	Zakupy
Pozostałe podmioty powiązane				
ZAP*	4 609	489	10 355	2 081
JENOX*	5 394	514	10 282	1 326
K-METAL*	-	18	1	631
		-		-

*od 16.10.2019 do 31.12.2019r

32.1. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządów oraz członkom Rad Nadzorczych Grupy

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Zarząd Grupy		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	5 170	3 822
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	941	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji	-	-
Inne świadczenia	92	92
Rady Nadzorcze Grupy		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	219	187
Razem	<u>6 422</u>	<u>4 101</u>

33. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku i dnia 31 grudnia 2018 roku w podziale na rodzaje usług:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Podmiot	PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k.. (PwC)	
Rodzaj usługi:		
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	150	115
- przegląd półroczny	40	40
- badanie	110	75
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	-	-
Razem:	<u>150</u>	<u>115</u>

Wynagrodzenie nie obejmuje usług świadczonych na rzecz innych spółek Grupy.

34. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Podstawowe czynniki ryzyka rynkowego, które są istotne z punktu widzenia Grupy i mogą wpłynąć na jej wynik finansowy to:

- ryzyko zmian notowań ołowiu na LME
- ryzyko walutowe,
- ryzyko stóp procentowych

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z rodzajów tych ryzyk – zasady te zostały omówione w skrócie poniżej.

Do podstawowych celów zarządzania ryzykiem finansowym Grupy należy:

- eliminowanie ujemnych skutków negatywnych zmian notowań ołowiu i kursu USD/PLN
- zapewnienie płynności finansowej.

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności. Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych oraz walutowe kontrakty terminowe typu *forward*. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy oraz wynikających z używanych przez nią źródeł finansowania.

Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Grupa weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Wielkość tego ryzyka w okresie została przedstawiona w nocie 36.1. Zasady rachunkowości Grupy dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 10.15.

34.1. Ryzyko stopy procentowej

Grupa posiada nadwyżkę środków finansowych lub korzysta z finansowania zewnętrznego poprzez kredyty bankowe. Oprocentowanie lokat i kredytów bankowych uzależnione jest od stóp procentowych na rynku międzybankowym takich jak WIBOR i LIBOR. W związku z powyższym Grupa narażona jest na ryzyko zmiany stóp procentowych, co może wpłynąć na zwiększenie kosztów zaciąganych kredytów.

Analiza ryzyka stopy procentowej

31 grudnia 2019 roku

Aktywa i zobowiązania finansowe narażone na ryzyko	tysiące PLN	%	Wpływ zmiany stopy % na rachunek wyników	
			+ 1%	- 1%
Kredyty otrzymane	3 422	EURIBOR 1M+marża	(34)	34
Kredyty otrzymane	43 779	WIBOR 1M+marża	(438)	438
Lokaty	-	-	-	-
Środki pieniężne	3 312	0%	-	-

31 grudnia 2018 roku

Aktywa i zobowiązania finansowe narażone na ryzyko	tysiące PLN	%	Wpływ zmiany stopy % na rachunek wyników	
			+ 1%	- 1%
Kredyty otrzymane	6 597	WIBOR 1M + marża	(66)	66
Lokaty	17 875	wg tabeli banku	179	(179)
Środki pieniężne	6 972	0%	-	-

34.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę dominującą sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Około 97 % zawarty przez grupę transakcji sprzedaży jest kalkulowana w oparciu o notowania LME wyrażone w walucie innej niż waluta sprawozdawcza jednostki operacyjnej dokonującej sprzedaży.

Grupa stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

W związku z ryzykiem notowań ołowiu na LME i faktem, że ołów na LME wyceniany jest w USD, Grupa jest w podobny sposób narażona na ryzyko niekorzystnych zmian kursu USD/PLN. Grupa stosuje politykę zabezpieczenia się przed tym ryzykiem na zasadach opisanych powyżej. Głównym celem jest zabezpieczenie przepływów pieniężnych związanych z przyszłą ceną sprzedaży zapasu. W 2013 r. Grupa rozpoczęła zabezpieczanie kursów EUR związanych z odroczonej terminami płatności za faktury dla odbiorców ołowiu płaćących w tej walucie. Zabezpieczenie to odbywa się za pomocą zwykłych forwardów na okres zbieżny z okresem płatności za te faktury

Wpływ na poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej zawartych i otwartych pozycji (bez uwzględnienia skutków w podatku odroczonym) przedstawia poniższa tabela:

Pozycja sprawozdania	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Otwarte pozycje:		
kapitał z aktualizacji wyceny	822	(86)
zobowiązania finansowe	-	86
aktywa finansowe	822	-
Wynik na zrealizowanych transakcjach ujęty w przychodach ze sprzedaży	(593)	(2 071)

Na dzień bilansowy Grupa posiadała otwarte transakcje zabezpieczające (transakcje opcyjnie i transakcje forward) o najdalszym terminie zapadalności 02.04.2020 wycenione na kwotę 822 tys. PLN

34.3. Ryzyko cen towarów

Ryzyko zmian notowań ołowiu na LME

Grupa, ze względu na charakter swojej działalności, całość swojej sprzedaży opiera na notowaniach ołowiu na LME. Również ceny zakupu surowców pośrednio lub bezpośrednio wyznaczone są w oparciu o te notowania. Ze względu na wielkość zapasów surowców, produkcji w toku oraz wyrobów gotowych w Grupie (stosunkowo duży cykl obrotu zapasami) istnieje realne ryzyko negatywnych zmian notowań ołowiu na LME występujące między datą zakupu surowca i datą sprzedaży ołowiu z niego wytworzonego. W celu ograniczenia tego ryzyka Grupa w końcu roku 2006 przyjęła i w 2016 roku zaktualizowała „Strategię i procedury zabezpieczenia się od ryzyka zmian notowań na LME w Orzeł Biały S.A.”.

Zgodnie z tą strategią Grupa stosuje metodę zabezpieczania przepływów pieniężnych związanych z przyszłą ceną sprzedaży zapasu. Podstawowym instrumentem zabezpieczającym są transakcje typu futures. Wpływ na poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej zawartych i otwartych pozycji (bez uwzględnienia skutków w podatku odroczonym) przedstawia poniższa tabela:

Pozycja sprawozdania	Stan na 31.12.2019	Stan na 31.12.2018
Otwarte pozycje:		
kapitał z aktualizacji wyceny	7 823	(990)
zobowiązania finansowe		990
aktywa finansowe	7 823	-
Wynik na zrealizowanych transakcjach ujęty w przychodach ze sprzedaży	(1 373)	13 093

Na dzień bilansowy Grupa posiadała otwarte transakcje typu futures o najdalszym terminie zapadalności 05.05.2020r. wyceniane na kwotę 174 tys. USD oraz 7 161 tys. PLN, a po przeliczeniu na PLN łączna wartość bilansowa to 7 823 tys. PLN

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

34.4. Analiza wrażliwości

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego istotnego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Grupa jest narażona na dzień bilansowy, pokazując, jaki wpływ na wynik finansowy netto i kapitał własny miałyby potencjalne możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych. Wykazany wpływ nie uwzględnia wpływu podatków. Za potencjalne możliwe zmiany cen i kursów zostały przyjęte zmiany cen i kursów o +/- 10% w stosunku do kursów wykorzystywanych do wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej na dzień bilansowy.

kurs dolara na dzień 31 grudnia 2019r. = 3,7977

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko w tysiącach PLN	Ryzyko walutowe			
			USD / PLN			
			+10%		-10%	
			RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Należności z tytułu dostaw i usług	114 713	1 023	102	-	(102)	-
Środki pieniężne	3 312	34	-	-	-	-
Zobowiązania	(17 110)	(1 544)	154	-	(154)	-
RAZEM		(487)	256	-	(256)	-

kurs euro na dzień 31 grudnia 2019r. = 4,2585

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko w tysiącach PLN	Ryzyko walutowe			
			EUR / PLN			
			+10%		-10%	
			RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał
Należności z tytułu dostaw i usług	114 713	78 529	7 853	-	(7 853)	-
Środki pieniężne	3 312	34	(3)	-	(3)	-
Zobowiązania	(17 110)	(2 728)	273	-	(273)	-
RAZEM		75 835	8 123	-	(8 129)	-

kurs dolara na dzień 31 grudnia 2018r. = 3,7597

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko w tysiącach PLN	Ryzyko walutowe			
			USD / PLN			
			4,1357		3,3837	
			+10%		-10%	
RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał			
Należności z tytułu dostaw i usług	71 383	-	-	-	-	-
Środki pieniężne	25 124	-	-	-	-	-
Zobowiązania	(36 304)	(2 718)	(272)	-	272	-
RAZEM		(2 718)	(272)	-	272	-

kurs euro na dzień 31 grudnia 2018r. = 4,300

Aktywa i zobowiązania finansowe	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko w tysiącach PLN	Ryzyko walutowe			
			EUR / PLN			
			4,7300		4,7538	
			+10%		-10%	
RZIS	Kapitał	RZIS	Kapitał			
Należności z tytułu dostaw i usług	71 383	42 065	4 207	-	(4 207)	-
Środki pieniężne	25 124	4 074	407	-	(407)	-
Zobowiązania	(36 304)	(12 358)	(1 236)	-	1 236	-
RAZEM		33 781	3 378	-	(3 378)	-

34.5. Ryzyko kredytowe

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, ustalaniu limitów kredytowych oraz ubezpieczeniu należności narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczące. Koncentracja ryzyka kredytowego w Spółce związana jest z terminami płatności przyznawanymi kluczowym odbiorcom, których obroty przekraczają 10% przychodów Grupy (informacja w nocie 12.2). Pomimo koncentracji ryzyka, ze względu na wieloletnie doświadczenia we współpracy z klientami, jak również stosowane zabezpieczenia (faktoring bez regresu z ubezpieczenia) występuje niski stopień ryzyka kredytowego.

Grupa alokuje okresowo wolne środki pieniężne zgodnie z wymogami zachowania płynności finansowej i ograniczonego ryzyka oraz w celu ochrony kapitału i maksymalizacji przychodów odsetkowych. Wszystkie podmioty, którym Grupa powierza środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce bądź działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, należące do europejskich instytucji finansowych posiadających rating na poziomie najwyższym, średniowysokim i średnim, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Grupa na bieżąco monitoruje ryzyko kredytowe z tego tytułu poprzez bieżącą weryfikację kondycji finansowej.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

34.6. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, faktoring, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

<i>31 grudnia 2019 roku</i>	Ogółem	Kwota wymagalna w terminie do 180 dni i na żądanie	Kwota wymagalna w terminie 181 do 1 roku	Kwota wymagalna w terminie 1- 2 lat	Kwota wymagalna w terminie powyżej 2 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	47 221	44 123	1033	2065	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	17 110	17 110	-	-	-
Zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania aktywów*	24 472	686	596	883	22 307
Inne zobowiązania finansowe	872	872	-	-	-

* niezdyktowana wartość zobowiązań z tytułu praw do użytkowania aktywów

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

<i>31 grudnia 2018 roku</i>	Ogółem	Kwota wymagalna w terminie do 180 dni i na żądanie	Kwota wymagalna w terminie 181 do 1 roku	Kwota wymagalna w terminie 1- 2 lat	Kwota wymagalna w terminie powyżej 2 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	6 643	1 479	1 033	2 065	2 066
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	36 304	36 304	-	-	-
Inne zobowiązania finansowe	1 230	329	306	454	141
	<u>68 177</u>	<u>78 112</u>	<u>2 339</u>	<u>2 519</u>	<u>2 207</u>

35. Instrumenty finansowe

35.1. Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Wartości godziwe wszystkich instrumentów finansowych Grupy są zbliżone do wartości bilansowych.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku, ani też w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/ do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Grupa wyceniła wartość godziwą wszystkich instrumentów finansowych na poziomie 2 w hierarchii wartości godziwej, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych wycenionych na poziomie 3.

35.2. Ryzyko stopy procentowej

W poniższej tabeli przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

Oprocentowanie zmienne

<i>31 grudnia 2019 roku</i>	Ogółem	Kwota wymagalna w terminie do 180 dni i na żądanie	Kwota wymagalna w terminie 181 do 1 roku	Kwota wymagalna w terminie 1- 2 lat	Kwota wymagalna w terminie powyżej 2 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów	47 221	44 123	1 033	2 065	-
Inne zobowiązania finansowe*	24 472	686	596	883	22 307
	<u>71 693</u>	<u>44 809</u>	<u>1 629</u>	<u>2 948</u>	<u>22 307</u>

*niezdyskontowana wartość zobowiązań z tytułu prawa do użytkowania

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
 Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
 Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
 (w tysiącach PLN)

<i>31 grudnia 2018 roku</i>	Ogółem	Kwota wymagalna w terminie do 180 dni i na żądanie	Kwota wymagalna w terminie 181 do 1 roku	Kwota wymagalna w terminie 1- 2 lat	Kwota wymagalna w terminie powyżej 2 lat
Zobowiązania z tytułu kredytów	6 643	1 479	1 033	2 065	2 066
Inne zobowiązania finansowe	1 230	329	306	454	141
	6 643	1 479	1 033	2 065	2 066

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności / wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

35.3. Zabezpieczenia

Grupa stosuje uregulowania rachunkowości zabezpieczeń w ramach ryzyka walutowego oraz ryzyka cen ołowiu. Na dzień bilansowy Grupa rozpoznała w kapitałach własnych zysk w kwocie 822 tys. PLN (w 2018 roku stratę: 86 tys. PLN) z tytułu wyceny zabezpieczających transakcji walutowych oraz zysk w wysokości 7 823 tys. PLN (w 2018 roku stratę: 990 tys. PLN) z tytułu wyceny transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne z tytułu zakupu i sprzedaży ołowiu.

Efektywność transakcji zabezpieczających jest na bieżąco mierzona i nie występują zabezpieczenia nieefektywne, których wynik powinien być rozpoznany w rachunku wyników.

35.3.1 Zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych

Grupa Spółka posiadała otwarte transakcje zabezpieczające (transakcje opcyjne i transakcje forward) o najdalszym terminie zapadalności 02.04.2020 r. wycenione na kwotę 822 tys. PLN.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała otwarte transakcje typu futures o najdalszym terminie zapadalności 05.05.2020r. wyceniane na kwotę 174 tys. USD oraz 7 161 tys. PLN, a po przeliczeniu na PLN łączna wartość 7 823 tys. PLN

Instrument	Waluta	wartość nominalna w walucie (w tys.)	wartość nominalna (w tys. PLN)	Wycena (w tys. PLN)
Futures towarowy (Broker+Banki)	USD	3 101	11 777	662
Futures towarowy (Banki)	PLN	86 979	86 979	7 161
Forward syntetyczny (transakcje opcyjne)	USD	2 250	8 545	159
Forward	EUR	18 870	80 358	663

Wartość godziwa zgodnie z poziomem 2 hierarchii wartości godziwej dla potrzeb ujawnień powyższych kontraktów kształtowała się następująco:

	<i>31 grudnia 2019</i>		<i>31 grudnia 2018</i>	
	<i>Aktywa</i>	<i>Zobowiązania</i>	<i>Aktywa</i>	<i>Zobowiązania</i>
<i>Kontrakty walutowe typu opcje i futures towarowe</i>				
Wartość godziwa	7 982	-		1 039
<i>Kontrakty walutowe typu forward</i>				
Wartość godziwa	663	-		37

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku, ani też w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku, nie miały miejsca przesunięcia między poziomem 1 a poziomem 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/ do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej

35.3.2 Zabezpieczenie wartości godziwej

Nie wystąpiły.

36. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych, który jest liczony jako stosunek zobowiązań ogółem do sumy kapitałów. Do zobowiązań Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania (bez rezerw i rozliczeń międzyokresowych). Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Grupy.

		2019 r.	2018 r.
	<u>zobowiązania ogółem</u>		
Wskaźnik zadłużenia kap. wł.	kapitały własne	0,36	0,30

---

37. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku kształtowało się następująco:

	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2019</i>	<i>Rok zakończony 31 grudnia 2018</i>
Kadra menadżerska	36	37
Kierownicy liniowi (mistrzowie, st. mistrzowie)	43	41
Pracownicy administracyjni	79	77
Pracownicy fizyczni	274	278
	<hr/>	<hr/>
Razem	432	433
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

38. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 3 lutego 2020 roku Naczelnik Podkarpackiego Urzędu Celno - Skarbowego (dalej: Organ) wydał decyzję, na mocy której określił wysokość poniesionej straty Spółki Orzeł Biały S.A. w podatku dochodowym od osób prawnych za 2014 r. na kwotę 7.7 mln zł (dalej: "Decyzja").

Organ w decyzji podtrzymał stanowisko wyrażone w wynikach kontroli. W ocenie Organu Spółka zawyżyła koszty uzyskania przychodów w 2014 r. o kwotę 2,6 mln zł wynikającą z faktury VAT, wystawionej przez Helidor sp. z o.o. z tytułu udzielenia licencji na korzystanie z majątkowych praw autorskich do znaku towarowego w roku 2013. Decyzja ta, związana jest z prowadzonym przez Naczelnika Podkarpackiego Urzędu Celno - Skarbowego w Przemysłu postępowaniem podatkowym wobec Spółki w zakresie: "rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku dochodowego od osób prawnych" za lata 2014-2017 (nota 31.3). Spółka nie zgadza się ze stanowiskiem wyrażonym w decyzji i złożyła odwołanie.

Po okresie sprawozdawczym z początkiem 2020 roku nastąpiło rozprzestrzenienie się wirusa COVID-19 (koronawirusa) w wielu krajach. Sytuacja ta ma negatywny wpływ na gospodarkę światową i spowodowała m.in. znaczne osłabienie kursu waluty polskiej, fluktuacja cen towarów, spadek wartości akcji, co w konsekwencji może mieć wpływ na sytuację Grupy w roku 2020.

W związku z powiązaniem działalności Grupy z branżą automotive oraz obserwowanymi decyzjami największych światowych koncernów motoryzacyjnych o ograniczaniu ich działalności, Orzeł Biały S.A. zaczął odczuwać, że wdrażane przez podmioty obecne w branży automotive decyzje, służące przeciwdziałaniu rozwojowi pandemii, zaskutkowały w drugim kwartale 2020 r. zmianą struktury i zmniejszeniem się popytu na produkty Spółki. W ocenie Zarządu działania te przełożą się na obniżenie zamówień na produkty spółki w drugim kwartale 2020 r.

Ponadto, w związku ze współpracą w ramach dostaw surowców, zarówno z podmiotami krajowymi, jak i zagranicznymi, wpływ na działalność Grupy mogą mieć wprowadzane restrykcje związane z przemieszczaniem się oraz decyzje o przywróceniu kontroli granicznych. Na dzień publikacji Grupa posiada zapasy umożliwiające realizację bieżących zamówień.

Na dzień publikacji Grupa pracuje normalnie, jednak w związku z obniżonymi zamówieniami na produkcję spółki Zarząd nie wyklucza ze skorzystania z programów pomocowych Rządu RP tzn. czasowego ograniczenia wymiaru czasu pracy lub wprowadzenia czasowych postojów na wydziałach zakładu.

Wpływ na działalność Grupy mogą też mieć dalsze decyzje administracyjne, zarówno w Polsce jak i w innych krajach europejskich, w tym decyzje banków centralnych oraz innych instytucji wpływających na bieżącą sytuację gospodarczą.

Zarząd Grupy na bieżąco analizuje sytuację związaną z istniejącym zagrożeniem, podejmuje działania mające na celu ograniczenie w możliwym zakresie jego wpływu na działalność i wyniki Grupy. Zarząd na bieżąco dokonuje przeglądu kosztów oraz możliwości ich zredukowania. Grupa podjęła także działania, aby działalność była prowadzona z zachowaniem zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego, mających na celu ograniczenie ryzyka zachorowań. Pracownicy oraz osoby współpracujące z Grupą zostały poinstruowane na temat potencjalnego zagrożenia epidemiologicznego oraz o sposobach zapobiegania.

Zarząd, zgodnie ze stanem na dzień publikacji, nie jest w stanie w sposób wiarygodny i odpowiedzialny określić ostatecznego wpływu rozszerzania się wirusa na działalność Grupy, wyniki finansowe oraz perspektywy na przyszłość.

Z dotychczasowych doświadczeń Grupy wynika, że przedłużające się osłabienie na rynku automotive w części dotyczącej OEM skutkuje w średnim terminie odbudowaniem się rynku aftermarket, co w ocenie Zarządu może złagodzić skutki dla Grupy.

Zarząd ocenia na podstawie przebiegu pandemii w Azji, że zachwiania rynkowe związane z pandemią mają charakter przejściowy. Kondycja finansowa spółki a także działania podjęte w Grupie wskazują, że w ocenie Zarządu na dzień publikacji nie występują przesłanki wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności.

Grupa Kapitałowa Orzeł Biały
Sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku
Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające
(w tysiącach PLN)

Grupa uważa taką sytuację za zdarzenie niepowodujące korekt w sprawozdaniu finansowym za rok 2019, lecz za zdarzenie po dacie bilansu, wymagające dodatkowych ujawnień. Ewentualny wpływ zostanie uwzględniony w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym za rok 2020.

Po dniu 31 grudnia 2019 roku tj. po dniu kończącym okres sprawozdawczy, zgodnie z posiadaną wiedzą, nie wystąpiły inne istotne zdarzenia mogące znacząco wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego, które nie byłyby uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku.

Podpisy Członków Zarządu:

.....
Prezes Zarządu
Konrad Sznajder

.....
Członek Zarządu
Sławomir Czeszak

.....
Członek Zarządu
Tomasz Lewicki

Podpis osoby odpowiedzialnej za sporządzenie sprawozdania finansowego:

.....
Główna Księgowa
Katarzyna Bochynek